

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
Навчально-науковий інститут економіки і управління
Кафедра економіки праці та менеджменту

«До захисту в ЕК»

Директор інституту

_____ Олег ШЕРЕМЕТ

(підпис) (ім'я та прізвище)

«___» _____ 2025_ р.

«До захисту допущено»

Завідувач кафедри

_____ Тамара БЕРЕЗЯНКО

(підпис) (ім'я та прізвище)

«___» _____ 2025_ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА
зі спеціальності 073 «Менеджмент»

(код та назва спеціальності)

освітньо-професійної програми «Менеджмент»

на тему: Формування інвестиційної програми підприємства

Виконала: здобувачка 4 курсу, групи МН-4-7

Ямкова Вікторія Сергіївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

(підпис)

Керівник к.е.н., доц. Стахурська Світлана Антонівна

(ім'я та прізвище)

(підпис)

Рецензент _____

(ім'я та прізвище)

(підпис)

Я як здобувачка Національного університету харчових технологій розумію і підтримую політику університету з академічної доброчесності. Я не надавала і не одержувала недозволеної допомоги під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Здобувачка _____

(підпис)

Київ – 2025 р.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Інститут (факультет) Навчально-науковий інститут економіки і управління
Кафедра економіки праці та менеджменту
Освітній ступінь бакалавр
Спеціальність 073 «Менеджмент»
Освітньо-професійна програма «Менеджмент»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри економіки
праці та менеджменту

_____ Тамара БЕРЕЗЯНКО

«01» листопада 2024 року

З А В Д А Н Н Я

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧА

Ямкової Вікторії Сергіївни

1. Тема роботи: Формування інвестиційної програми підприємства
Керівник роботи к.е.н., доц. Стахурська Світлана Антонівна
затверджені наказом закладу вищої освіти від 01.11.2024 р. № 928-КС.
2. Строк подання здобувачем роботи 21 травня 2025 р.
3. Вихідні дані до роботи Законодавчі та нормативні акти, аналітичні та статистичні матеріали стосовно теми роботи, бухгалтерська, статистична звітність та аналітичні матеріали ТОВ «Пивоварня Зіберта».
4. Зміст пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)
Розділ 1. Теоретичні та методичні засади розроблення інвестиційної програми підприємства.
Розділ 2. Дослідження інвестиційної програми та інвестиційної діяльності ТОВ «Пивоварня Зіберта».
Розділ 3. Розроблення інвестиційної програми ТОВ «Пивоварня Зіберта» та оцінка її результативності
5. Перелік графічного матеріалу
Результати дослідження знайшли відображення у 3 рисунках та 35 таблицях ілюстративного матеріалу.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання 01 листопада 2024 року**КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН**

№ з/п	Назва етапів виконання кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Збір та вивчення джерел інформації для написання кваліфікаційної роботи. Складання бібліографії наукових джерел	02.12.2024 р.	
2	Розроблення та затвердження плану роботи керівником кваліфікаційної роботи і керівником проектної групи	25.12.2024 р.	
3	Робота над вступом до кваліфікаційної роботи	31.12.2024 р.	
4	Підготовка першого розділу, висновків до нього та подання його керівнику	29.01.2025 р.	
5	Підготовка другого розділу, висновків до нього та подання його керівнику	10.03.2025 р.	
6	Підготовка третього розділу, висновків до нього та подання його керівнику	10.04.2025 р.	
7	Підготовка висновків до роботи та подання його керівнику	25.04.2024 р.	
8	Доопрацювання роботи з урахуванням зауважень керівника	29.04.2025 р.	
9	Остаточне оформлення роботи. Формування проекту доповіді, ілюстративного матеріалу. Погодження з керівником кваліфікаційної роботи	08.05.2025 р.	
10	Подання завершеної роботи на розгляд комісії з попереднього захисту	12.05.2025 р.	
11	Подання завершеної роботи на розгляд завідувачу кафедри та подача електронного варіанту роботи для перевірки на плагіат	21.05.2025 р.	
12	Захист кваліфікаційної роботи	Згідно графіку захисту	

Здобувачка

(підпис)

Вікторія ЯМКОВА

(прізвище та ініціали)

Керівник роботи

Світлана СТАХУРСЬКА

АНОТАЦІЯ

У кваліфікаційній роботі досліджено теоретичні та методичні основи формування інвестиційної програми підприємства. Розглянуто сутність інвестиційної програми, її необхідність, а також методичні підходи до її розроблення. Проведено аналіз результативності інвестиційних програм підприємств. На прикладі ТОВ «Пивоварня Зіберта» вивчено особливості інвестиційної діяльності, здійснено оцінку існуючої інвестиційної програми та запропоновано конкретні заходи для її удосконалення. Особлива увага приділена обґрунтуванню впровадження автоматизованого бродильного резервуару як першочергового проєкту, а також управлінсько-організаційному забезпеченню реалізації інвестиційної програми. Результати дослідження можуть бути використані для підвищення ефективності інвестиційної діяльності підприємств харчової промисловості.

Кваліфікаційна робота містить 75 сторінок, включає 37 таблиць і 3 рисунки.

Ключові слова: інвестиційна програма, інвестиційна діяльність, ефективність, підприємство, управління.

ANNOTATION

The qualification thesis explores the theoretical and methodological foundations of developing an investment program for an enterprise. It examines the essence of an investment program, its necessity, and methodological approaches to its development. The effectiveness of enterprises' investment programs is analyzed. Using the example of Sibert Brewery LLC, the specific features of investment activity are studied, the existing investment program is evaluated, and concrete measures for its improvement are proposed. Special attention is given to the justification of implementing an automated fermentation tank as a priority project, as well as to the managerial and organizational support for the implementation of the investment program. The research findings can be used to enhance the efficiency of investment activities in the food industry.

The qualification work consists of 75 pages, includes 37 tables and 3 figures.

Key words: investment program, investment activity, efficiency, enterprise, management.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ РОЗРОБЛЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ ПІДПРИЄМСТВА.....	11
1.1. Сутність та необхідність інвестиційної програми підприємства.....	11
1.2. Методичні підходи до формування інвестиційної програми	14
1.3. Теоретичні основи оцінювання результативності інвестиційної програми підприємства.....	18
Висновки до розділу 1.....	22
РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ ТА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «ПІВОВАРНЯ ЗІБЕРТА».....	24
2.1. Аналіз галузі та розвитку галузевих інвестицій	24
2.2. Загальна характеристика діяльності підприємства.....	30
2.3. Дослідження стану і особливостей інвестиційної діяльності та інвестиційної програми підприємства	39
Висновки до розділу 2.....	50
РОЗДІЛ 3. РОЗРОБЛЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ ТОВ «ПІВОВАРНЯ ЗІБЕРТА» ТА ОЦІНКА ЇЇ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ.....	52
3.1. Інвестиційна програма підприємства та її очікувана результативність... ..	52
3.2. Обґрунтування доцільності впровадження автоматизованого бродильного резервуару як першочергово заходу з реалізації інвестиційної програми	59
3.3. Управлінсько-організаційне забезпечення реалізації інвестиційної програми підприємства та впровадження обґрунтованого заходу	75
Висновки до розділу 3.....	79
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	81
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	84
ДОДАТКИ.....	92

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. В умовах трансформаційної економіки та високої мінливості зовнішнього середовища питання формування ефективної інвестиційної програми набуває особливої актуальності. Для забезпечення сталого розвитку, підвищення конкурентоспроможності та адаптації до нових ринкових умов підприємствам необхідно грамотно планувати та реалізовувати інвестиційну діяльність. Саме інвестиційна програма дозволяє систематизувати інвестиційні проекти, оптимізувати використання ресурсів та досягати стратегічних цілей підприємства.

Розроблення інвестиційної програми передбачає глибоке обґрунтування інвестиційних рішень, оцінювання ефективності запланованих заходів, а також організаційно-управлінське забезпечення їх реалізації. У сучасних умовах підприємствам дедалі частіше доводиться стикатися з обмеженням фінансових ресурсів, зростанням ризиків та посиленням конкуренції, що ще більше ускладнює процес формування інвестиційної програми. Це вимагає нових підходів до планування інвестиційної діяльності, які мають ґрунтуватися на системному аналізі внутрішніх і зовнішніх чинників.

Питання інвестиційної діяльності підприємств, її ролі у розвитку економіки, а також підходів до формування ефективної інвестиційної політики стали предметом глибокого наукового інтересу серед українських і зарубіжних дослідників. Дослідженню інвестиційних процесів, методів оцінки їх ефективності, напрямів залучення прямих і портфельних інвестицій, а також інституційних факторів, що впливають на інвестування, присвячені праці таких вчених, як В. Білінчук, І. Бланк, Н. Боковець, С. Васильцова, І. Вініченко, Т. Говорушко, І. Городняк, О. Гук, Н. Давиденко, М. Денисенко, А. Задоя, О. Замковий, Т. Іваненко, М. Іоргачова, Н. Караван, О. Кобилух, К. Крамаренко, М. Криклива та інші.

Незважаючи на значну кількість наукових публікацій, присвячених інвестиційній тематиці, залишається низка нерозв'язаних питань, зокрема щодо класифікації інвестицій за рівнем ризику, адаптації методів оцінки ефективності до сучасних економічних умов, механізмів залучення іноземного капіталу в період економічної нестабільності та війни, а також практичного використання інноваційних інвестиційних підходів у діяльності підприємств. Це зумовлює необхідність подальших досліджень та удосконалення науково-методичного інструментарію управління інвестиційною діяльністю.

Метою кваліфікаційної роботи є дослідження теоретико-методичних основ та практичних аспектів формування інвестиційної програми підприємства, зокрема ТОВ «Пивоварня Зіберта», та розроблення обґрунтованих пропозицій щодо підвищення ефективності її реалізації. Відповідно до сформульованої мети передбачається виконання таких завдань:

- розкрити сутність, роль та необхідність інвестиційної програми на підприємстві;
- узагальнити методичні підходи до формування інвестиційної програми;
- дослідити теоретичні основи оцінювання результативності інвестиційної програми;
- проаналізувати стан галузі та розвитку галузевих інвестицій;
- охарактеризувати діяльність ТОВ «Пивоварня Зіберта»;
- дослідити стан і специфіку інвестиційної діяльності та реалізації інвестиційної програми на підприємстві;
- розробити інвестиційну програму підприємства та здійснити оцінку її результативності;
- обґрунтувати доцільність впровадження автоматизованого бродильного резервуару як першочергового інвестиційного заходу;
- визначити управлінсько-організаційні аспекти забезпечення реалізації інвестиційної програми.

Об'єктом дослідження є інвестиційна діяльність підприємств в умовах сучасного економічного середовища.

Предметом дослідження в кваліфікаційній роботі є сукупність теоретичних, методичних і практичних аспектів формування інвестиційної програми на прикладі ТОВ «Пивоварня Зіберта».

Сферою застосування є підприємство ТОВ «Пивоварня Зіберта».

У роботі використовувались такі *методи дослідження*, як: історичний аналіз – для дослідження етапів становлення та розвитку обраної економічної категорії у контексті теми дослідження; аналіз та синтез – для формування організаційно-економічної характеристики підприємства, що стало базою дослідження; абстрактно-логічний метод – для теоретичних узагальнень та формулювання обґрунтованих висновків; системний аналіз – для структурування зібраної інформації та її комплексного опрацювання; методи статистичного та економічного аналізу, зокрема аналіз абсолютних та відносних величин, горизонтальний та вертикальний аналіз – для оцінки фінансово-економічного стану підприємства та ефективності впровадження обґрунтованих заходів; логічний аналіз, метод прогнозування і калькуляційний метод – для оцінки витрат на реалізацію запропонованих заходів та розрахунку очікуваного ефекту; графічний метод – для наочного відображення результатів аналізу у вигляді діаграм та схем.

Інформаційною базою написання кваліфікаційної роботи стали наукові праці українських і зарубіжних фахівців, нормативно-правові акти, статистичні та фінансові дані, звітність підприємства, матеріали професійної періодики, ресурси мережі Інтернет.

Апробація. Результати дослідження з теми «Оцінка ефективності реалізації інвестиційної програми підприємства» були представлені на 91-й Міжнародній науковій конференції молодих учених, аспірантів і студентів «Наукові здобутки молоді – вирішенню проблем харчування людства у XXI столітті», що відбулася у квітні 2025 року. Під час заходу було обговорено сучасні підходи до оцінювання інвестиційних програм і їх вплив на розвиток

підприємств харчової галузі. Також аспекти формування інвестиційної програми з акцентом на роль стартапів були висвітлені у доповіді «Роль стартапів в інвестиційній програмі підприємства» на конференції «Внесок молодих вчених у розбудову сучасного менеджменту підприємств», що проходила 24 листопада 2024 року в Києві. Обговорення цих питань сприяло інтеграції інноваційних ідей у практику управління інвестиційною діяльністю.

Структура роботи. Кваліфікаційна робота складається з вступу, трьох розділів, висновків, містить 75 сторінок основного тексту, а також 37 таблиць і 3 рисунки, список використаних джерел з 66 найменування і 3 додатки.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ РОЗРОБЛЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність та необхідність інвестиційної програми підприємства

У сучасних умовах динамічного розвитку економіки та зростання конкуренції інвестиційна діяльність підприємств набуває особливого значення. Одним із основних інструментів стратегічного управління інвестиціями виступає інвестиційна програма підприємства, яка дозволяє узгодити довгострокові цілі з поточними можливостями та умовами функціонування бізнесу. Наявність чітко структурованої інвестиційної програми слугує основою для ефективного планування, контролю і реалізації інвестиційних проєктів.

Ефективне управління інвестиціями дозволяє забезпечити не лише стабільне функціонування, а й довгострокову конкурентоспроможність підприємства на ринку. Тому особливе місце посідає інвестиційна програма підприємства, яка є важливим інструментом реалізації стратегічних цілей, оптимізації використання ресурсів і досягнення економічного зростання. Оскільки науковці та практики по-різному трактують сутність інвестиційної програми, доцільним є порівняння підходів різних авторів до її визначення.

У табл. 1.1 представлено узагальнення поглядів провідних науковців щодо сутності інвестиційної програми підприємства.

Таблиця 1.1

Підходи авторів щодо сутності інвестиційної програми підприємства

Автори	Підхід до визначення інвестиційної програми
1	2
І.О. Бланк, Н.М. Гуляєва, І.М. Вавдійчик [2, с. 96]	Інвестиційна програма розглядається як детальний план здійснення інвестиційної діяльності підприємства на визначений період, що містить обґрунтовані цілі, обсяги інвестицій, джерела фінансування, етапи реалізації та прогноз ефективності
Н.О. Боковець [3, с. 64]	Інвестиційна програма – це сукупність взаємопов'язаних інвестиційних проєктів, які спрямовані на досягнення стратегічних цілей підприємства та враховують внутрішні й зовнішні фактори середовища

Продовження табл. 1.1

1	2
С.О. Васильцова, А.Л. Арестова, А.А. Оніщенко [4, с. 98]	Автори наголошують, що інвестиційна програма повинна бути інноваційно орієнтованою, мати стратегічне спрямування і забезпечувати конкурентоспроможність підприємства
І.І. Вініченко, Т.М. Самілик, В.О. Олексюк [5, с. 23]	Інвестиційна програма трактується як один із ключових елементів бізнес-процесів підприємства, що визначає логіку та послідовність інвестиційних рішень
М.О. Криклива [29, с. 217]	Інвестиційна програма розглядається як інструмент реалізації інвестиційної стратегії підприємства з урахуванням його ресурсних можливостей і потреб ринку
К.М. Дідур [16, с. 69]	Програма інвестицій є елементом стратегічного планування, що дозволяє формувати конкурентні переваги та забезпечити сталий розвиток підприємства

Джерело: сформовано автором за даними [2, с.96; 3, с. 64; 4, с. 98; 5, с. 23; 29, с. 217; 16, с. 69]

Проведений у табл. 1.1 аналіз показує, що більшість авторів акцентують увагу на стратегічному характері цього документа, його системності, а також на необхідності врахування як внутрішніх, так і зовнішніх умов діяльності підприємства. Так, І.О. Бланк, Н.М. Гуляєва та І.М. Вавдійчик [2, с. 96] розглядають інвестиційну програму як детальний план інвестиційної діяльності, який включає цілі, обсяги інвестицій, джерела фінансування та прогноз ефективності. Їхній підхід відображає переважно операційно-плановий аспект інвестиційної програми. Натомість Н.О. Боковець [3, с. 64] наголошує на системному підході, визначаючи інвестиційну програму як сукупність взаємопов'язаних проектів, що спрямовані на досягнення стратегічних цілей. С.О. Васильцова, А.Л. Арестова та А.А. Оніщенко [4, с. 98] підкреслюють інноваційний та конкурентний характер інвестиційної програми, вбачаючи в ній засіб стратегічного оновлення підприємства. І.І. Вініченко, Т.М. Самілик і В.О. Олексюк [5, с. 23] акцентують на рольовій функції інвестиційної програми як частини бізнес-процесів, яка формує логіку інвестиційних рішень. М.О. Криклива [29, с. 217] розглядає інвестиційну програму як інструмент реалізації інвестиційної стратегії, що враховує ресурси підприємства і ринкові потреби. Нарешті, К.М. Дідур [16, с. 69] вбачає

в інвестиційній програмі елемент стратегічного планування, який формує конкурентні переваги та забезпечує сталий розвиток.

З урахуванням наведених підходів, інвестиційну програму підприємства можна визначити як системний, стратегічно орієнтований документ або сукупність дій, які охоплюють взаємопов'язані інвестиційні проєкти, спрямовані на досягнення довгострокових цілей підприємства, формування конкурентних переваг і забезпечення ефективного використання ресурсів з урахуванням внутрішнього потенціалу та зовнішніх умов ринку.

Інвестиційна програма підприємства – це системний документ, що відображає взаємопов'язані інвестиційні проєкти, заходи, джерела фінансування, строки реалізації та прогнозовані результати. Вона формується на основі стратегічного бачення підприємства, аналізу його ресурсного потенціалу, потреб ринку, рівня інноваційної активності та оцінки ризиків. Таким чином, інвестиційна програма виступає не лише інструментом реалізації інвестиційної стратегії, а й складовою частиною загальної стратегії розвитку підприємства.

Необхідність розроблення інвестиційної програми зумовлена низкою факторів. По-перше, вона дозволяє оптимізувати структуру капіталовкладень, уникати дублювання інвестиційних рішень і нераціонального використання ресурсів. По-друге, вона забезпечує прозорість та обґрунтованість інвестиційних рішень, що є важливим не лише для внутрішнього управління, а й для зовнішніх інвесторів, кредиторів, партнерів. По-третє, інвестиційна програма сприяє реалізації інноваційної політики підприємства, впровадженню новітніх технологій і підвищенню техніко-економічного рівня виробництва [34, с. 15].

У науковій літературі існує низка підходів до визначення сутності інвестиційної програми. Наприклад, І.О. Бланк, Н.М. Гуляєва та І.М. Вавдійчик трактують її як детальний план інвестиційної діяльності підприємства на певний період, який включає обґрунтовані цілі, обсяги інвестицій, джерела фінансування, етапи реалізації та прогноз ефективності [2,

с. 96]. Інші дослідники, зокрема Н.О. Боковець, акцентують увагу на комплексності й системності інвестиційної програми як сукупності взаємопов'язаних проєктів, спрямованих на досягнення стратегічних цілей підприємства [3, с. 64].

Сучасні умови господарювання вимагають, щоб інвестиційна програма була не лише економічно обґрунтованою, а й інноваційно спрямованою. Це підкреслюють С.О. Васильцова, А.Л. Арестова та А.А. Оніщенко, які вважають, що інвестиційна програма повинна забезпечувати конкурентоспроможність підприємства та мати стратегічне бачення розвитку [4, с. 98]. Такий підхід дозволяє підприємству своєчасно реагувати на виклики ринку та формувати довгострокові конкурентні переваги.

Отже, інвестиційна програма підприємства – це важливий інструмент стратегічного управління, який забезпечує цілеспрямоване інвестування у розвиток підприємства, підвищення його ефективності та конкурентоспроможності. Її наявність є запорукою раціонального використання ресурсів, своєчасного оновлення основних фондів, упровадження інновацій та виходу на нові ринки. Таким чином, розробка та реалізація інвестиційної програми є не лише доцільною, а й життєво необхідною умовою успішного функціонування підприємства в довгостроковій перспективі.

1.2. Методичні підходи до формування інвестиційної програми

Формування ефективної інвестиційної програми потребує застосування відповідного методичного інструментарію, який дозволяє врахувати специфіку діяльності підприємства, його стратегічні цілі, ресурсний потенціал, стан зовнішнього середовища та інші чинники. Методичні підходи до розроблення інвестиційної програми є різноманітними та відображають як традиційні фінансові методи, так і сучасні стратегічні концепції [25, с. 15]. У табл. 1.2 розглянуто та систематизовано основні підходи до формування

інвестиційної програми підприємства, що подані у вигляді аналітичних таблиць із детальними науковими поясненнями.

Таблиця 1.2

Методичні підходи до формування інвестиційної програми підприємства

№	Назва підходу	Сутність	Переваги	Недоліки
1	Цільовий підхід	Орієнтація на стратегічні цілі підприємства та забезпечення їх досягнення	Узгодження з місією та візією; фокус на довгостроковий результат	Висока залежність від точності формулювання цілей
2	Сценарний підхід	Розробка декількох варіантів розвитку подій з урахуванням ризиків	Гнучкість, врахування невизначеності	Складність побудови реалістичних сценаріїв
3	Інноваційний підхід	Пріоритетність технологічних змін та нововведень	Підвищення конкурентоспроможності; адаптація до змін ринку	Потреба у значних ресурсах; високий рівень ризику
4	Портфельний підхід	Формування програми як системи інвестиційних проєктів з урахуванням диверсифікації	Зниження ризику, оптимізація структури інвестицій	Ускладнене управління великою кількістю проєктів
5	Ресурсний підхід	Визначення обсягів і джерел ресурсів як обмежувального фактора	Реалістичність, економічна обґрунтованість	Може обмежити стратегічний розвиток через дефіцит ресурсів

Джерело: сформовано автором за даними [32, с. 98]

Табл. 1.2 демонструє ключові методичні підходи до формування інвестиційної програми, кожен з яких має свої особливості, переваги та недоліки. Цільовий підхід орієнтований на досягнення стратегічних завдань підприємства та є основою стратегічного управління. Сценарний підхід дозволяє адаптувати інвестиційну програму до різних варіантів розвитку подій, що особливо важливо в умовах нестабільного економічного

середовища. Інноваційний підхід, у свою чергу, акцентує увагу на необхідності впровадження нових технологій, тоді як портфельний забезпечує збалансованість ризиків через диверсифікацію. Ресурсний підхід наголошує на раціональному використанні наявних фінансових, матеріальних та людських ресурсів, підкреслюючи економічну доцільність інвестиційних рішень [18, с. 45].

Вибір методичного підходу до формування інвестиційної програми має ґрунтуватися на ряді об'єктивних критеріїв (табл. 1.3).

Таблиця 1.3

Критерії вибору методичного підходу до формування інвестиційної програми

№	Критерій	Характеристика впливу
1	Галузева специфіка діяльності	Визначає технологічні обмеження та пріоритети інвестування
2	Рівень стратегічної зрілості підприємства	Впливає на вибір між короткостроковими та довгостроковими цілями
3	Доступність ресурсів	Обмежує або розширює можливості реалізації певних підходів
4	Стан зовнішнього середовища	Визначає доцільність застосування адаптивних або стабільних методів
5	Рівень ризику	Формує потребу у застосуванні сценарного або портфельного підходу

Джерело: сформовано автором за даними [3, с. 57]

Галузева специфіка визначає пріоритетність певних напрямів інвестування та потребу в інноваціях. Рівень стратегічної зрілості підприємства впливає на обсяг та складність програми: молоді компанії орієнтуються на оперативні рішення, а стратегічно зрілі – на комплексні програми. Доступність ресурсів часто обмежує вибір, змушуючи шукати компроміси між бажаним і можливим. Стан зовнішнього середовища та ризику формують потребу в адаптивності та гнучкості, що зумовлює доцільність застосування сценарного або портфельного підходу [24].

Процес формування інвестиційної програми є багатоступеневим і вимагає комплексного підходу до аналізу, планування, реалізації та моніторингу (рис. 1.1).

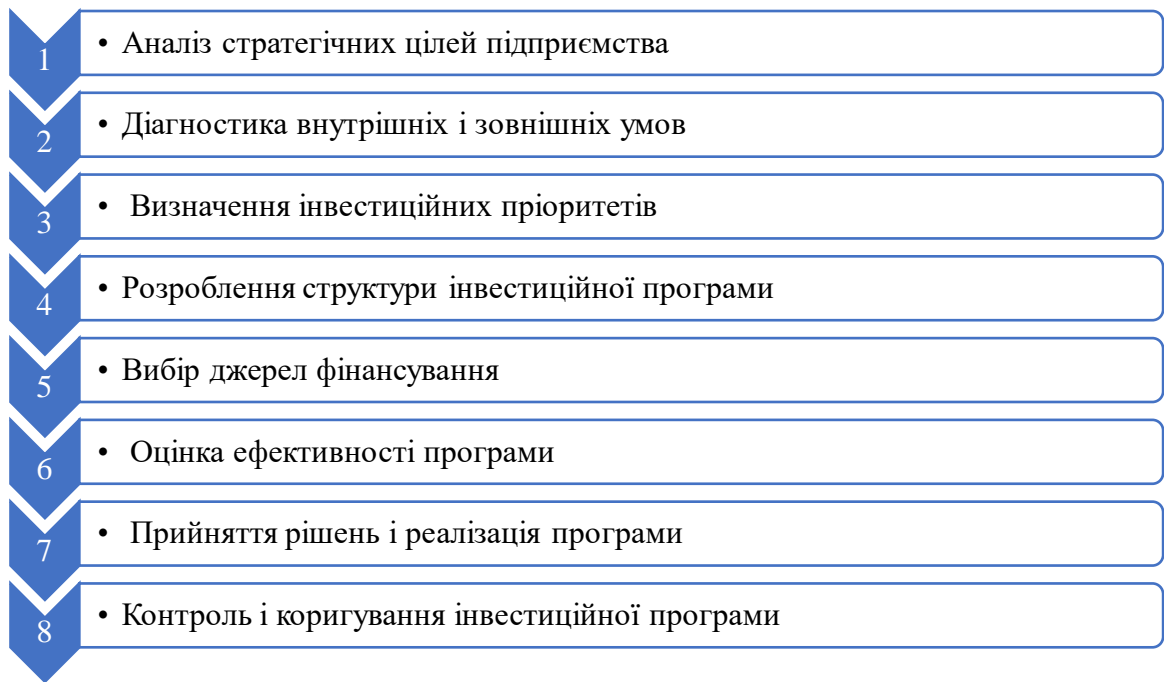

Рис. 1.1. Алгоритм формування інвестиційної програми підприємства

Джерело: сформовано автором за даними [29, с. 217]

Початкові етапи пов'язані зі стратегічною діагностикою: аналіз цілей, внутрішнього потенціалу та зовнішнього середовища. Далі формується структура програми з урахуванням фінансових можливостей та інвестиційних пріоритетів. Ключовими є етапи оцінки ефективності – саме тут застосовуються класичні інструменти інвестиційного аналізу, що дозволяють приймати обґрунтовані рішення. Завершальні етапи передбачають реалізацію програми, її поточний контроль і необхідне коригування [13, с. 54].

Отже, методичні підходи до формування інвестиційної програми підприємства є основою для прийняття обґрунтованих рішень в інвестиційній сфері. Їх вибір має здійснюватися з урахуванням специфіки діяльності підприємства, рівня його стратегічного розвитку, доступності ресурсів та ризиків середовища. Запропоновані таблиці узагальнюють основні методи та етапи розробки інвестиційної програми, що дозволяє підвищити якість управлінських рішень і забезпечити досягнення довгострокових цілей розвитку підприємства.

1.3. Теоретичні основи оцінювання результативності інвестиційної програми підприємства

Оцінювання результативності інвестиційної програми є важливою складовою системи управління інвестиційною діяльністю підприємства. Його мета полягає в обґрунтуванні доцільності вкладення коштів у конкретні проекти, аналізі досягнення запланованих цілей та прийнятті рішень щодо продовження або коригування інвестиційних стратегій. В першу чергу результативність інвестиційної програми оцінюється з точки зору її відповідності загальній та інвестиційній стратегії підприємства. Згідно з підходом І. О. Бланка, результативність інвестиційних програм доцільно оцінювати не лише за фінансовими, а й за соціальними, технологічними та екологічними критеріями [2, с. 211].

Науковці виділяють кілька основних підходів до оцінювання інвестиційної ефективності. По-перше, це традиційні методи на основі дисконтованих грошових потоків, серед яких найбільш поширеними є чиста приведена вартість (NPV), індекс рентабельності інвестицій (PI), внутрішня норма доходності (IRR) та період окупності (PP) [42, с. 81]. Такі методи дозволяють врахувати зміну вартості грошей у часі та порівняти альтернативні інвестиційні проекти за допомогою кількісних показників.

Однак виключно кількісного аналізу недостатньо для всебічної оцінки інвестиційної програми. Наприклад, за дослідженням С. О. Васильцової та співавт., значна частина інвестиційних рішень в Україні приймається з урахуванням якісних факторів – інституційного середовища, репутації контрагентів, політичної стабільності тощо [4, с. 98]. Це свідчить про необхідність доповнення традиційних підходів сучасними методами, зокрема SWOT-аналізом, багатокритеріальною оцінкою та системою збалансованих показників. Суттєву роль у процесі оцінювання результативності відіграють ризики, що супроводжують реалізацію інвестиційних програм. Як зазначають І. В. Городняк і А. Б. Терендій, ризики можуть як зменшити очікуваний ефект,

так і повністю нівелювати досягнення цілей програми [9, с. 6]. Тому важливо інтегрувати в систему оцінювання елементи управління ризиками, а також використовувати сценарний аналіз і метод Монте-Карло.

Підприємства, що впроваджують інвестиційні проекти, повинні орієнтуватися не лише на фінансові показники, а й на створення конкурентних переваг, формування нового ринку або трансформацію бізнес-моделі. За висновками М. І. Іоргачової та О. М. Ковальнової, у таких випадках варто застосовувати систему нефінансових індикаторів, зокрема динаміку зростання частки ринку, рівень задоволеності споживачів та інноваційний потенціал [23, с. 3].

Оцінювання ефективності інвестиційної програми має бути системним і проводитися на всіх етапах інвестиційного циклу – від ідеї до завершення реалізації. Л. Галько наголошує на важливості попереднього аналізу до інвестування, поточного контролю в процесі реалізації проекту, а також остаточної оцінки після завершення програми [7]. Такий підхід забезпечує безперервний моніторинг і можливість оперативного коригування планів. Особливої уваги потребують інвестиційні програми за участі держави або міжнародних інституцій. У таких випадках оцінка результативності повинна бути максимально прозорою, відповідати міжнародним стандартам і враховувати соціально-економічні ефекти для регіонів і країни в цілому [13, с. 55]. Одним з пріоритетних теоретичних підходів в оцінюванні інвестицій в умовах війни є сценарний аналіз. Цей підхід дозволяє змодельовати кілька варіантів розвитку подій (оптимістичний, песимістичний, базовий), що забезпечує більш реалістичне прогнозування ефективності інвестиційної програми. Також важливим є використання методів ризик-менеджменту, які дають змогу оцінити вразливість програми до зовнішніх загроз та розробити механізми реагування. Крім фінансових показників, доцільно враховувати соціальні та репутаційні результати інвестиційних програм. У період війни підприємства відіграють важливу роль у підтримці економіки країни, забезпеченні зайнятості, виробництві критично важливої продукції та участі у

гуманітарних ініціативах. Тому результативність інвестиційної програми слід оцінювати також з точки зору її внеску у стійкість підприємства, економічну безпеку держави та соціальну відповідальність бізнесу [4, с. 97].

Інституційне середовище під час війни також суттєво впливає на параметри оцінювання. Держава може змінювати податкове навантаження, запроваджувати пільги для бізнесу, адаптувати регуляторну базу. У цьому контексті важливим є врахування політичного та нормативного ризику при розрахунках результативності. Зауважимо, що в умовах війни інвестиційна привабливість підприємства значною мірою залежить від його здатності адаптуватися до змін, зберігати виробництво та підтримувати партнерські відносини з внутрішніми та зовнішніми контрагентами [52, с. 14].

Оцінювання результативності інвестиційних програм під час війни повинно також ґрунтуватися на принципах гнучкості, адаптивності та пріоритетності. Інвестиції мають бути спрямовані на забезпечення безперервної діяльності підприємства, цифровізацію, диверсифікацію постачання та логістичних ланцюгів, а також на відновлення виробничих потужностей у безпечніших регіонах. Як свідчить практика, саме такі підходи дозволяють забезпечити не лише виживання бізнесу, а й створення передумов для його відновлення в післявоєнний період [44, с. 201].

Теоретичні основи оцінювання результативності інвестиційної програми в умовах війни мають базуватися на розширеному підході, що враховує не лише фінансову вигоду, а й стратегічну, соціальну та безпекову доцільність. Це дозволить підприємствам ефективніше приймати рішення в кризових умовах та забезпечити власну стійкість і вклад у національну економіку.

Оцінювання інвестиційної програми підприємства є комплексним процесом, що включає визначення цілей, аналіз вихідних даних, розробку інвестиційної програми, фінансове моделювання, оцінку ризиків, прийняття рішення щодо реалізації та подальший моніторинг виконання. Такий системний підхід дозволяє забезпечити ефективне планування і управління

інвестиціями, знизити ризики та максимізувати економічний ефект від реалізації інвестиційних проектів. Визначення стратегічних завдань і ключових показників ефективності дає змогу чітко орієнтувати програму на досягнення конкретних результатів, а фінансові розрахунки забезпечують обґрунтованість інвестиційних рішень.

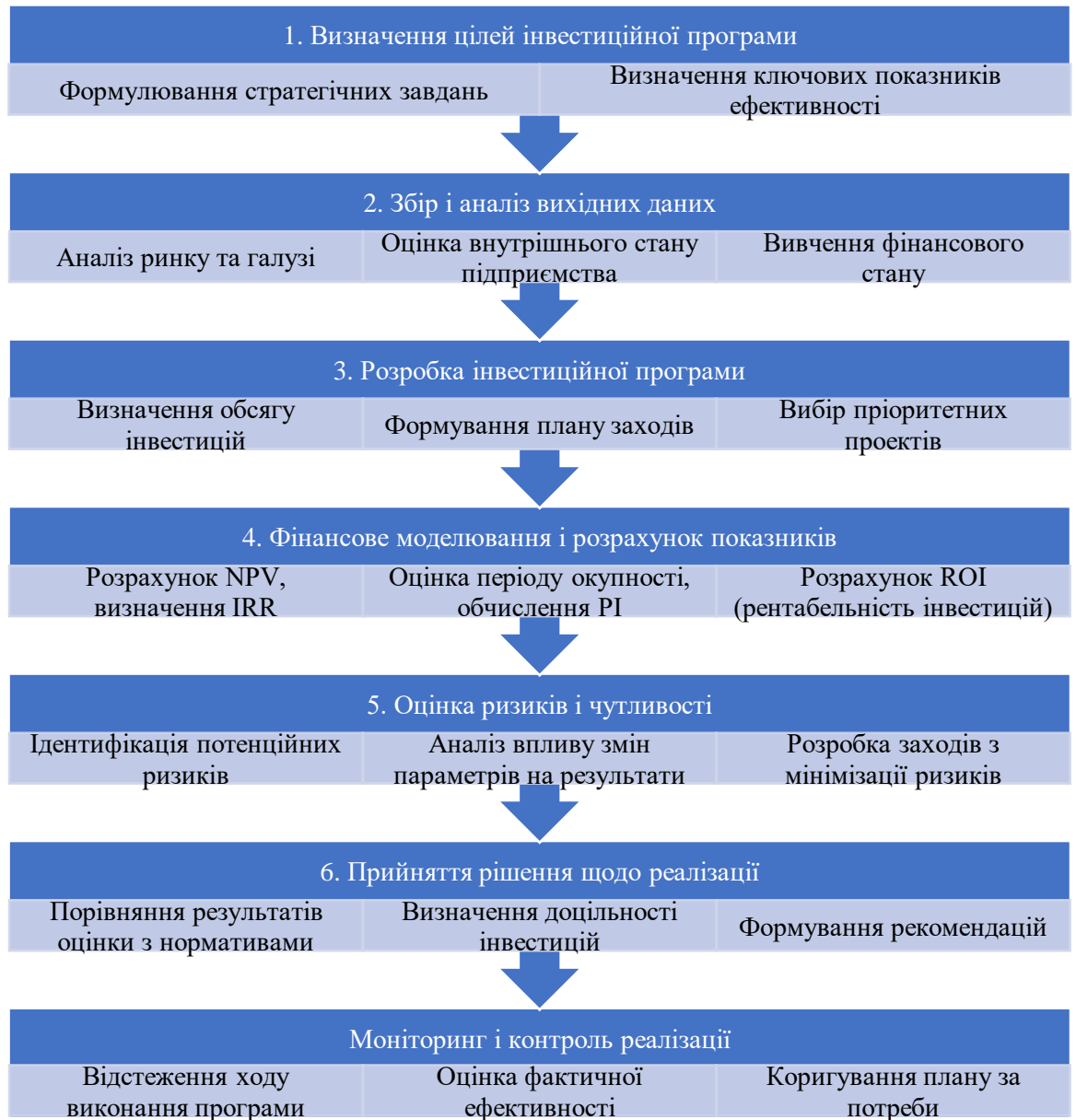

Рис. 1.2. Схема оцінювання інвестиційної програми підприємства

Джерело: сформовано автором за даними [29, с. 217]

Схема оцінювання інвестиційної програми підприємства забезпечує послідовність та системність у прийнятті управлінських рішень щодо інвестиційної діяльності. Застосування методів фінансового моделювання,

оцінки ризиків та контролю виконання дає змогу не лише обґрунтувати доцільність інвестицій, а й адаптувати програму відповідно до змін зовнішніх і внутрішніх умов. Таким чином, система оцінювання інвестиційної програми сприяє підвищенню ефективності використання інвестиційних ресурсів і забезпеченню стабільного розвитку підприємства.

Отже, теоретичні основи оцінювання результативності інвестиційної програми підприємства передбачають використання як традиційних фінансових інструментів, так і сучасних комплексних підходів з урахуванням ризиків, стратегічних цілей та зовнішнього середовища. Такий підхід сприяє ухваленню обґрунтованих рішень та підвищує ефективність управління інвестиційною діяльністю.

Висновки до розділу 1

За результатами проведеного дослідження варто зробити відповідні висновки:

Інвестиційна програма є стратегічним інструментом управління, який забезпечує цілісність, послідовність та ефективність інвестиційної діяльності підприємства. Вона дозволяє не лише визначити пріоритетні напрями капіталовкладень, але й забезпечити координацію ресурсів, часу та організаційних зусиль. У період економічної нестабільності, зокрема в умовах воєнного часу, наявність чітко сформованої інвестиційної програми набуває особливого значення, адже сприяє збереженню конкурентоспроможності, адаптації до змін зовнішнього середовища та сталому розвитку підприємства.

Методичні підходи до формування інвестиційної програми підприємства є ключовим інструментом для забезпечення її ефективності та відповідності стратегічним цілям організації. Вони враховують різноманітність факторів – від внутрішнього потенціалу та ресурсів до особливостей зовнішнього середовища і рівня ризиків, що дозволяє підприємству гнучко адаптуватися до змін та приймати обґрунтовані рішення.

Застосування цільового, сценарного, інноваційного, портфельного та ресурсного підходів у комплексі сприяє оптимізації інвестиційної діяльності, підвищенню конкурентоспроможності та забезпеченню сталого розвитку.

Оцінювання результативності інвестиційної програми підприємства має здійснюватися на основі комплексного підходу, який поєднує традиційні фінансові методи з урахуванням соціальних, екологічних та стратегічних аспектів. Врахування ризиків, використання сценарного аналізу та інтеграція нефінансових показників дозволяють більш всебічно оцінити ефективність інвестицій та приймати обґрунтовані управлінські рішення, особливо в умовах нестабільності та зовнішніх викликів.

РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ ТА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «ПИВОВАРНЯ ЗІБЕРТА»

2.1. Аналіз галузі та розвитку галузевих інвестицій

Ринок пива в Україні є ваговою складовою національної економіки та продовольчого сектору, що характеризується значним потенціалом розвитку та присутністю як міжнародних, так і потужних вітчизняних виробників. Історично, галузь пивоваріння демонструвала значне зростання, перевищуючи показники 1990 року та якісно покращуючи продукцію, що стало можливим завдяки масштабним інвестиціям, зокрема іноземних компаній. Пивоварна галузь також робить суттєвий внесок до державного бюджету через сплату акцизного податку, а її мультиплікаційний ефект сприяє розвитку суміжних галузей економіки.

Однак, останні роки відзначаються тенденцією до скорочення обсягів виробництва пива в Україні та зростання частки імпоротної продукції. Ці зміни зумовлені низкою факторів, серед яких зниження купівельної спроможності населення, безпосередні наслідки військової агресії російської федерації, а також значне податкове та регуляторне навантаження на вітчизняних виробників. Для подолання негативних тенденцій та відновлення зростання ринку важливим є врахування світового досвіду, зокрема країн Європейського Союзу [1, с. 123].

Повномасштабне вторгнення росії у 2022 році спричинило значні потрясіння для галузі, призвівши до зупинки роботи багатьох підприємств з міркувань безпеки та втрати виробничих потужностей на окупованих територіях. У 2022 році виробництво пива скоротилося на 28%. Проте, вже у 2023 році спостерігалось певне відновлення – зростання на 7,8%. За оцінками експертів, за 11 місяців 2024 року обсяг виробництва склав 129,8 млн. дал, що на 4,9% перевищує показник аналогічного періоду 2023 року, але все ще значно нижчий за довоєнні обсяги.

Зміни відбуваються і в структурі зовнішньої торгівлі пивом. Якщо у 2011 році значна частина експорту (понад 80%) припадала на росію, то після початку агресії експорт суттєво скоротився. У 2023 році обсяг експорту становив лише 5 млн. дал, а основними напрямками стали Молдова, Литва та Китай. Водночас, імпорт пива демонструє поступове зростання, що значною мірою пов'язано зі зниженням або скасуванням ввізних мит з країн ЄС в рамках Угоди про асоціацію [58, с. 1068].

Структура внутрішнього ринку пива характеризується як олігополістична, з домінуванням кількох великих виробників та відносно невеликою часткою малих і середніх підприємств. У 2023 році на ринку діяло 160 підприємств, серед яких переважали малі. Однак, основний обсяг реалізованої продукції (понад 85%) припадав на великі підприємства, що свідчить про високий рівень концентрації ринку та наявність значних бар'єрів для входу нових гравців, включаючи адміністративні обмеження та значні інвестиційні витрати [60].

Попри олігополістичну структуру, на ринку пива в Україні спостерігається гостра конкуренція, що проявляється у постійному впровадженні інновацій та активному просуванні нових брендів. Конкуренція посилюється наявністю невикористаних виробничих потужностей, низькою платоспроможністю населення та зростанням кількості малих броварень, особливо після зниження плати за ліцензію для виробників з невеликими обсягами виробництва. Розвиток крафтового пивоваріння є світовою тенденцією, яка знаходить своє відображення і в Україні, сприяючи зростанню кількості малих незалежних броварень.

Одним із ключових факторів, що стримують розвиток вітчизняного ринку пива, є державна політика, зокрема високе податкове та регуляторне навантаження. Виробники сплачують акцизний податок та низку інших зборів, а також змушені отримувати численні ліцензії та атестати. Ці бар'єри особливо негативно впливають на малих виробників. Проте, прийняття Закону України №3817-IX у червні 2024 року передбачає певні заходи щодо спрощення

господарської діяльності, зокрема запровадження безстрокових ліцензій та скасування атестації для малих виробників пива (до 10 тис. гектолітрів на рік) [62].

Ринок пива має значний мультиплікаційний ефект, сприяючи створенню робочих місць не лише у виробництві, але й у суміжних галузях, таких як сільське господарство, логістика, торгівля та сфера послуг. Розвиток галузі також може позитивно впливати на здоров'я населення шляхом часткового заміщення споживання міцних алкогольних напоїв пивом, враховуючи нижчий вміст чистого спирту [15].

Пивна індустрія України є одним із найбільш динамічних і конкурентних сегментів національного ринку напоїв. Висока конкуренція серед виробників стимулює покращення якості продукції, розширення асортименту та активну маркетингову політику. Табл. 2.1 відображає рейтинг ТОП-10 найкращих торгових марок пива в Україні на основі бальної оцінки, яка формувалася відповідно до показників споживчої популярності, якості, смакових характеристик, впізнаваності бренду та загального рівня задоволеності покупців. Цей рейтинг дає змогу оцінити поточні ринкові позиції провідних брендів та простежити загальні тенденції розвитку галузі.

Таблиця 2.1

Рейтинг ТОП-10 кращих пивних марок у 2024 р.

Позиція	ТМ	Бали	Бали %
1	Оболонь	8,09493	100,0
2	Львівське	7,19272	88,9
3	Чернігівське	7,170424	88,6
4	Zibert	5,879379	72,6
5	Перша Приватна Броварня	5,487429	67,8
6	Арсенал	5,456382	67,4
7	Holsten	5,254820	64,9
8	Tuborg	5,182920	64,0
9	Hike	4,765674	58,9
10	Рогань	4,748156	58,7

Джерело: сформовано автором за даними [14]

Лідером рейтингу є торгова марка «Оболонь», яка отримала найвищий бал – 8,09493, що становить 100% за відносною шкалою. Це свідчить про

високу довіру споживачів до бренду, стабільну якість продукції, широкий асортимент і активну маркетингову підтримку. На другій позиції знаходиться «Львівське» з оцінкою 7,19272 або 88,9% від максимуму. Цей бренд також має потужну історію та активно підтримує свій імідж через участь у культурних і спортивних подіях. Третє місце посідає «Чернігівське», яке набрало 7,170424 бала (або 88,6%), що майже дорівнює результату «Львівського» та свідчить про серйозну конкуренцію між двома марками. Четверте місце займає «Zibert» з результатом 5,879379 бала (72,6%), що вказує на певне зниження рівня споживчої лояльності, але при цьому бренд утримується в першій п'ятірці завдяки своїй унікальній рецептурі та автентичному позиціонуванню. П'яту позицію посіла «Перша Приватна Броварня» з оцінкою 5,487429 бала (67,8%), яка демонструє стабільний попит серед поціновувачів локального крафтового пива. Наступні позиції займають «Арсенал» (67,4%), «Holsten» (64,9%) та «Tuborg» (64,0%), що є відомими брендами як українського, так і міжнародного виробництва. Вони зберігають своє місце на ринку завдяки поєднанню впізнаваності бренду та помірної цінової політики. У кінці списку, але все ж у ТОП-10, знаходяться «Nike» з оцінкою 4,765674 бала (58,9%) та «Рогань» (4,748156 бала, 58,7%). Незважаючи на нижчі показники, ці марки мають свою споживчу нішу, зокрема у регіональних сегментах ринку. Лідерство на ринку належить маркам з багаторічною історією та сильною маркетинговою стратегією, тоді як менш відомі бренди або ті, що поступаються якістю, займають нижчі позиції в рейтингу.

Ринок пива України останніми роками проходить трансформаційний період, обумовлений як внутрішніми економічними факторами, так і зовнішньополітичними подіями. В умовах зниження споживчої купівельної спроможності, зміни споживчих уподобань та війни, інвестиційна активність у пивоварній галузі набула нових акцентів. У період до 2022 року галузь демонструвала помірну, але стабільну динаміку розвитку, зокрема завдяки:

– Іноземним інвестиціям у великі пивоварні компанії, зокрема від транснаціональних корпорацій, таких як AB InBev Efes, Carlsberg Group тощо.

– Модернізації виробничих потужностей, з акцентом на енергоефективність, екологічність і автоматизацію процесів.

– Розвитку крафтового сегменту, який стимулював внутрішні приватні інвестиції у малі пивоварні [27].

Після 2022 року пріоритети інвестування змістилися у бік локалізації виробництва, збереження існуючих активів, а також інвестицій у логістику та безпеку бізнесу (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

Ключові напрями інвестицій на ринку пива України

Напрямок інвестування	Характеристика
Технологічне оновлення	Установлення нових ліній розливу, автоматизація, енергоощадні технології
Крафтове виробництво	Розвиток малих броварень у регіонах, зростання інвестицій з боку підприємців
Маркетинг і брендинг	Акцент на українське походження продукції, патріотичні кампанії
Експортна інфраструктура	Пошук ринків збуту в ЄС, інвестиції в сертифікацію та міжнародну логістику
Онлайн-продажі та логістика	Розширення онлайн-каналів збуту, співпраця з маркетплейсами

Джерело: сформовано автором за даними [27]

На українському ринку пива присутні кілька потужних міжнародних інвесторів:

– Carlsberg Ukraine – один із лідерів ринку, який не лише зберігає обсяги виробництва, а й адаптує стратегію до умов війни.

– AB InBev Efes – продовжує підтримувати український ринок через регіональні ініціативи та соціальні програми [45, с. 118].

У 2023 році ці компанії переорієнтували інвестиційні потоки на соціально відповідальний бізнес, включаючи підтримку переселенців, відновлення громад та гуманітарні ініціативи.

Серед головних перешкод для залучення інвестицій у галузь варто відзначити:

– Нестабільне регуляторне середовище – зокрема акцизна політика, зміни у ліцензуванні та сертифікації.

- Зниження внутрішнього попиту – споживання пива знижується через зміну стилю життя та пріоритетів населення.

- Інфраструктурні втрати через війну – пошкодження заводів, складів та логістичних ланцюгів [21].

В умовах війни та у післявоєнний період пріоритетними напрямками розвитку ринку пива є подальше удосконалення державного регулювання, включаючи зниження акцизного податку для малих та середніх виробників (розглядається можливість встановлення пільгової ставки для виробників до 200 тис. гектолітрів на рік), сприяння розвитку співробітництва між крафтовими броварнями, підтримка пивних фестивалів та пивного туризму, а також створення системи прямих поставок та кластерів крафтового пива. Попри поточні складнощі, пов'язані з військовою агресією та економічною нестабільністю, український ринок пива зберігає значний потенціал для відновлення та подальшого розвитку, особливо у сегменті крафтового пива. Спрощення регуляторного середовища, державна підтримка малих та середніх виробників, а також активізація внутрішнього та зовнішнього попиту можуть стати ключовими факторами підвищення інвестиційної привабливості галузі у післявоєнний період. Розбудова ринку пива має важливе значення для економічного зростання та збільшення зайнятості в Україні [34, с. 15].

Незважаючи на виклики, галузь має потенціал до зростання за рахунок:

- Розвитку крафтового сегменту, який приваблює як внутрішніх, так і зовнішніх інвесторів.

- Експортного потенціалу – особливо на ринках ЄС, де цінується якість українського пива.

- Гнучкості малого бізнесу, що дозволяє швидко адаптуватися до умов нестабільності.

Інвестиційна привабливість пивної галузі України залишається зважено позитивною: великі гравці підтримують ринок, а малі – активно його трансформують. Умови війни стимулювали перехід від стратегій розширення

до стратегій виживання, адаптації та соціальної відповідальності, що й надалі визначатимуть інвестиційні потоки в галузі [45, с. 121].

Отже, проведений аналіз розвитку галузі пивоваріння в Україні свідчить про її важливу роль в економіці країни, високу інвестиційну привабливість та динамічність, попри наявні виклики. Галузь демонструє потенціал для відновлення і зростання завдяки стабільному попиту, мультиплікаційному ефекту для суміжних секторів та активному впровадженню інновацій, особливо у сегменті крафтового пивоваріння. Водночас подальший розвиток ринку потребує удосконалення державної політики, зменшення регуляторного тиску, стимулювання внутрішніх і зовнішніх інвестицій та адаптації до європейських стандартів, що дозволить не лише подолати кризові наслідки воєнного періоду, а й закласти основу для стійкого зростання пивоварної галузі України.

2.2. Загальна характеристика діяльності підприємства

ТОВ «Пивоварня Зіберта» засноване у грудні 1997 року, товариство з обмеженою відповідальністю «Пивоварня Зіберта» розпочало свій шлях у мальовничому місті Фастів Київської області. Розташування підприємства в регіоні з давніми традиціями пивоваріння стало одним із факторів його подальшого розвитку [40] (табл. 2.3). Юридично оформлене як товариство з обмеженою відповідальністю, підприємство з самого початку визначило свою місію, яка полягала у виробництві якісної пивної продукції для задоволення потреб споживачів. Перші роки діяльності «Пивоварня Зіберта», безсумнівно, були пов'язані з налагодженням виробничих процесів, формуванням асортименту та виходом на регіональний ринок [40].

Загальна характеристика ТОВ «Пивоварня Зіберта»

Характеристика	Значення
ЄДРПОУ	00382533
Назва	Товариство з обмеженою відповідальністю «Пивоварня Зіберта» (ТОВ «Пивоварня Зіберта»)
Назва іноземною мовою	Limited liability company «zibert's brewery» (LLC «ZIBERT'S BREWERY»)
Організаційна форма	Товариство з обмеженою відповідальністю
Адреса	08504, Київська область, Фастівський район, місто Фастів.
Дата реєстрації	16.12.1997 (27 років, 4 місяці станом на поточний момент)
Номер запису	13611450000002694
Керівник	Онищук Любов Іванівна
Бухгалтер	Ліва Наталя Сергіївна (станом на 30.04.2025)
Статутний капітал	20000000 грн
Засновник	Приватне акціонерне товариство «Оболонь» (ЄДРПОУ: 05391057)
Кінцевий бенефіціар	Слободян Олександр В'ячеславович
Основні види діяльності	11.05 Виробництво пива; 10.89 Виробництво інших харчових продуктів, н.в.і.у.; 11.03 Виробництво сидру та інших плодово-ягідних вин; 11.07 Виробництво безалкогольних напоїв; виробництво мінеральних вод та інших вод, розлитих у пляшки; 46.34 Оптова торгівля напоями.

Джерело: сформовано автором за даними підприємства

Товариство з обмеженою відповідальністю «Пивоварня Зіберта» визначає своєю головною метою забезпечення споживачів широким спектром якісних напоїв, як алкогольних, так і безалкогольних, при цьому уважно відстежуючи та враховуючи актуальні тенденції та мінливі потреби ринку. У своїй діяльності підприємство керується низкою ключових цілей, серед яких першочергове значення має виробництво високоякісного пива та безалкогольних напоїв. Не менш важливим є прагнення до розширення власної ринкової частки, що планується досягти шляхом постійного вдосконалення існуючих виробничих процесів та оптимізації операційної діяльності. Окрім того, «Пивоварня Зіберта» приділяє значну увагу підвищенню рівня обслуговування своїх клієнтів та кінцевих споживачів, прагнучи до встановлення довгострокових та взаємовигідних відносин [40].

Для реалізації поставлених цілей «Пивоварня Зіберта» виконує ряд важливих функцій. Основною з них є безпосереднє виробництво та подальша реалізація власної продукції. Підприємство також активно займається дослідженням та впровадженням інноваційних рішень у виробничі процеси, що дозволяє підвищувати ефективність та якість продукції. Важливу роль відіграє маркетинг та просування продукції на ринку, спрямовані на зміцнення позицій бренду та залучення нових споживачів.

Стратегія розвитку «Пивоварні Зіберта» чітко орієнтована на всебічну модернізацію існуючих виробничих потужностей, що є ключовим фактором підвищення ефективності та якості. Підприємство також ставить за мету розширення асортименту продукції, щоб задовольнити різноманітні смаки споживачів та освоїти нові ринкові сегменти. Не менш важливим є постійне покращення якості продукції та підвищення загальної конкурентоздатності як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках [40].

Для ТОВ «Пивоварня Зіберта» характерною є лінійно-функціональна структура, коли підрозділи відповідають за виконання певних функцій (виробництво, збут, маркетинг), а управління централізоване на кілька рівнів (рис. 2.1).

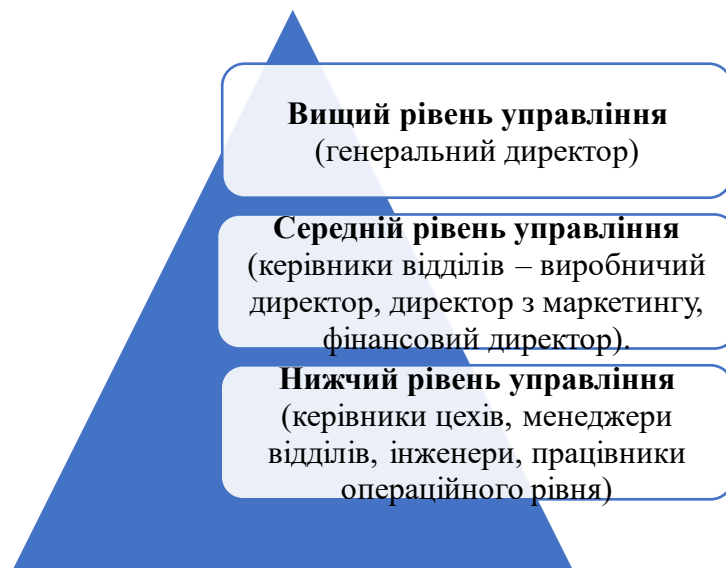

Рис. 2.1. Структурна схема управління в ТОВ «Пивоварня Зіберта»

Джерело: побудовано автором за даними [40].

Для ТОВ «Пивоварня Зіберта» характерним є застосування лінійно-функціональної структури управління. Даний тип структури передбачає поділ організації на спеціалізовані підрозділи, кожен з яких відповідає за виконання конкретних функцій, таких як виробництво, збут та маркетинг. При цьому, управління здійснюється за ієрархічним принципом, з централізацією ключових управлінських рішень на кількох рівнях.

Інвестиційна привабливість підприємства є ключовим фактором для залучення зовнішнього капіталу, необхідного для його подальшого розвитку та зростання. Одним з основних інструментів оцінки цієї привабливості є аналіз основних показників фінансово-економічної діяльності. Представлена табл. 2.4 містить ключові індикатори, що характеризують ефективність роботи ТОВ «Пивоварня Зіберта» за період 2022-2024 років.

Таблиця 2.4

Основні показники діяльності ТОВ «Пивоварня Зіберта» за 2022-2024 рр.

Показники	Одиниці виміру	Роки			Відхилення 2024 до 2022	
		2022	2023	2024	абсолютне, +/-	відносне, %
1	2	3	4	5	6	7
1. Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	тис.грн.	609041	796562	1224708	615667	101,09
2. Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	тис.грн.	457674	626983	950851	493177	107,76
3. Адміністративні витрати	тис.грн.	24821	35784	51937	27116	109,25
4. Витрати на збут	тис.грн.	46739	48422	58493	11754	25,15
5. Повні витрати на виробництво і реалізацію продукції (р.2+р.3+р.4)	тис.грн.	529234	711189	1061281	532047	100,53
6. Фінансовий результат від операційної діяльності (прибуток, збиток)	тис.грн.	67644	72436	157593	89949	132,98
7. Інші операційні доходи	тис.грн.	21999	40857	19995	-2004	-9,11

Продовження табл. 2.4

1	2	3	4	5	6	7
8. Інші операційні витрати	тис.грн.	34162	53794	25829	-8333	-24,39
9. Прибуток від реалізації продукції (р.6-р.7+р.8)	тис.грн.	55483	59499	151767	96284	173,56
10. Чистий фінансовий результат (чистий прибуток, збиток)	тис.грн.	47234	58056	128654	81420	172,38
11. Середньорічна вартість активів	тис.грн.	328307	337700	431481	103174	31,43
12. Середньорічна вартість власного капіталу	тис.грн.	163180	221164	374971	211791	129,79
13. Середньорічна вартість основних засобів	тис.грн.	179001	178422	179204	203	0,11
14. Чисельність промислово-виробничого персоналу (ПВП)	осіб	227	259	283	56	24,67
15. Витрати на 1 грн. чистого доходу від реалізації (р.5/р.1)*100	коп.	86,90	89,28	86,66	-0,24	-0,28
16. Фондовіддача (р.1/р.13)	грн./грн.	3,40	4,47	6,84	3,44	101,18
17. Продуктивність праці ПВП (р.1/р.14)	тис.грн. / особу	2683,00	3075,53	4327,59	1644,59	61,30
18. Рентабельність продукції (р.9/р.5)*100	%	10,48	8,37	14,30	3,82	36,45
19. Рентабельність діяльності (продажів) (р.10/р.1)*100	%	7,76	7,29	10,50	2,74	35,31
20. Рентабельність активів (р.10/р.11)*100	%	14,39	17,19	29,82	15,43	107,23
21. Рентабельність власного капіталу (р.10/р.12)*100	%	28,95	26,25	34,31	5,36	18,52

Джерело: розраховано автором за даними [41]

Аналіз динаміки цих показників, особливо їх змін у період з 2022 по 2024 рік, дозволяє зробити висновки щодо поточного стану підприємства, його здатності генерувати прибуток, ефективно використовувати ресурси та, як наслідок, оцінити його потенційну інвестиційну привабливість. Позитивні тенденції в ключових показниках свідчать про зростання та стабільність підприємства, що робить його більш привабливим для потенційних інвесторів. Використовуючи фінансову звітність ТОВ «Пивоварня Зіберта» (додатки А-В)

[40], проведемо аналіз основних показників фінансово-економічної діяльності підприємства.

За 2022-2024 рр. чистий дохід ТОВ «Пивоварня Зібєрта» демонструє значне зростання протягом аналізованого періоду. У 2024 році він сягнув 1224708 тис.грн., що на 615667 тис.грн. або на 101,09% більше порівняно з 2022 роком. Таке стрімке зростання виручки є позитивним сигналом для інвесторів, оскільки свідчить про зростання попиту на продукцію підприємства, розширення ринків збуту або підвищення цін. Висока динаміка цього показника є важливим фактором інвестиційної привабливості, оскільки обіцяє потенційним інвесторам збільшення доходів у майбутньому.

Собівартість реалізованої продукції також зросла, досягнувши у 2024 році 950851 тис.грн., що на 493177 тис.грн. або на 107,76% більше ніж у 2022 році. Зростання собівартості є очікуваним при значному збільшенні обсягів реалізації. Однак, для інвесторів важливо аналізувати темпи зростання собівартості у порівнянні з темпами зростання чистого доходу. Якщо собівартість зростає повільніше за дохід, це свідчить про підвищення ефективності виробництва та контролю над витратами, що є позитивним фактором інвестиційної привабливості.

Адміністративні витрати та витрати на збут ТОВ «Пивоварня Зібєрта» за 2022-2024 рр. також показали значне зростання протягом періоду. Адміністративні витрати зросли на 109,25%, а витрати на збут – на 25,15%. Зростання цих витрат пов'язане з розширенням діяльності підприємства, збільшенням штату управлінського персоналу, активізацією маркетингових зусиль тощо. Інвесторам важливо розуміти обґрунтованість такого зростання та його вплив на прибутковість підприємства. Контроль за цими витратами є важливим аспектом фінансової стабільності та привабливості для інвестицій.

Сума собівартості, адміністративних витрат та витрат на збут відображає повні витрати підприємства на виробництво та реалізацію продукції. Їх зростання на 100,53% є співмірним зі зростанням чистого доходу ТОВ «Пивоварня Зібєрта» за 2022-2024 рр. Для інвесторів важливо, щоб зростання

доходів випереджало зростання повних витрат, що свідчатиме про підвищення операційної ефективності.

Операційний прибуток ТОВ «Пивоварня Зібєрта» продемонстрував значне зростання на 132,98% за 2022-2024 рр., досягнувши у 2024 році 157593 тис.грн. Збільшення операційного прибутку є ключовим індикатором ефективності основної діяльності підприємства та його здатності генерувати прибуток від своєї операційної діяльності. Високий темп зростання цього показника є безперечно позитивним сигналом для інвесторів, оскільки свідчить про зростання прибутковості бізнесу.

Динаміка інших операційних доходів та витрат ТОВ «Пивоварня Зібєрта» за 2022-2024 рр. свідчить про наявність неосновних видів діяльності або разових операцій. У даному випадку, інші операційні доходи зменшилися, а інші операційні витрати також показали зниження у 2024 році порівняно з 2022 роком. Інвесторам слід звернути увагу на структуру цих доходів та витрат, щоб оцінити їх стабільність та вплив на загальний фінансовий результат.

Прибуток від реалізації продукції, розрахований як різниця між фінансовим результатом від операційної діяльності та іншими операційними доходами, скоригований на інші операційні витрати ТОВ «Пивоварня Зібєрта» за 2022-2024 рр., показав значне зростання на 173,56%. Це підтверджує зростання прибутковості саме від основної діяльності підприємства, що є важливим для інвесторів.

Чистий прибуток ТОВ «Пивоварня Зібєрта» є кінцевим результатом фінансової діяльності підприємства та відображає прибуток, що залишається у розпорядженні власників після сплати всіх податків та обов'язкових платежів. Зростання чистого прибутку ТОВ «Пивоварня Зібєрта» за 2022-2024 рр. на 172,38% є найбільш вагомим аргументом на користь інвестиційної привабливості ТОВ «Пивоварня Зібєрта». Це свідчить про ефективне управління підприємством та його здатність генерувати значний прибуток для своїх власників та потенційних інвесторів.

Зростання середньорічної вартості активів ТОВ «Пивоварня Зіберта» за 2022-2024 рр. на 31,43% відображає збільшення майнових ресурсів підприємства. Це пов'язано з придбанням нових основних засобів, збільшенням оборотних активів тощо. Інвесторам важливо аналізувати структуру активів та ефективність їх використання.

Значне зростання середньорічної вартості власного капіталу ТОВ «Пивоварня Зіберта» за 2022-2024 рр. на 129,79% є позитивним сигналом для інвесторів. Це свідчить про збільшення фінансової стійкості та незалежності підприємства, оскільки власні кошти є основним джерелом фінансування його діяльності. Зростання власного капіталу відбувається за рахунок нерозподіленого прибутку або збільшення статутного капіталу.

Незначне зростання середньорічної вартості основних засобів ТОВ «Пивоварня Зіберта» за 2022-2024 рр. на 0,11% свідчить про стабільність виробничої бази підприємства та відсутність активної інвестиційної діяльності. Однак, для оцінки інвестиційної привабливості важливо аналізувати ступінь зношеності основних засобів та необхідність їх оновлення.

Збільшення чисельності ПВП ТОВ «Пивоварня Зіберта» за 2022-2024 рр. на 24,67% пов'язане зі зростанням обсягів виробництва та реалізації продукції. Збільшення персоналу, за умови зростання продуктивності праці, є позитивним фактором.

Зниження витрат на 1 грн. чистого доходу від реалізації ТОВ «Пивоварня Зіберта» за 2022-2024 рр. на 0,28 коп. свідчить про підвищення ефективності управління витратами підприємства відносно отриманих доходів. Це є позитивним сигналом для інвесторів, оскільки вказує на зростання рентабельності продажів.

Значне зростання фондівддачі ТОВ «Пивоварня Зіберта» за 2022-2024 рр. на 101,18% свідчить про підвищення ефективності використання основних засобів підприємства. Кожен вкладений у основні засоби гривня починає приносити більше чистого доходу, що є важливим фактором інвестиційної привабливості.

Зростання продуктивності праці ПВП ТОВ «Пивоварня Зіберта» за 2022-2024 рр. на 61,26% відображає підвищення ефективності використання трудових ресурсів. Кожен працівник починає виробляти більше продукції (у вартісному вираженні), що є важливим для зниження собівартості та підвищення конкурентоздатності підприємства.

Зростання рентабельності продукції ТОВ «Пивоварня Зіберта» за 2022-2024 рр. на 36,45% свідчить про збільшення прибутковості кожного гривні, витраченої на виробництво та реалізацію продукції. Це є важливим показником операційної ефективності та привабливості для інвесторів.

Збільшення рентабельності діяльності (продажів) ТОВ «Пивоварня Зіберта» за 2022-2024 рр. на 35,31% показує, що у кожному гривні чистого доходу залишається більша частка чистого прибутку. Це є ключовим індикатором прибутковості бізнесу в цілому та його здатності генерувати дохід для інвесторів.

Значне зростання рентабельності активів ТОВ «Пивоварня Зіберта» за 2022-2024 рр. на 107,23% свідчить про підвищення ефективності використання всіх наявних активів підприємства для генерування чистого прибутку. Це є важливим показником для інвесторів, оскільки відображає віддачу від вкладених коштів у активи підприємства.

Зростання рентабельності власного капіталу ТОВ «Пивоварня Зіберта» за 2022-2024 рр. на 18,52% показує, наскільки ефективно використовуються власні кошти підприємства для отримання чистого прибутку.

Отже, проведений аналіз основних показників фінансово-економічної діяльності ТОВ «Пивоварня Зіберта» за період 2022-2024 років демонструє позитивну динаміку більшості ключових індикаторів. Значне зростання чистого доходу, операційного та чистого прибутку, підвищення рентабельності та ефективності використання ресурсів свідчать про зростання та підвищення фінансової стійкості підприємства. Особливо вагомими для потенційних інвесторів є високі темпи зростання прибутковості (операційної, від реалізації, чистої), а також значне підвищення фондівіддачі та продуктивності праці.

Незважаючи на зростання витрат, темпи зростання доходів та прибутків їх випереджають, що свідчить про покращення операційної ефективності. Збільшення власного капіталу також позитивно впливає на фінансову незалежність підприємства. На основі проведеного аналізу можна зробити висновок про високу інвестиційну привабливість ТОВ «Пивоварня Зіберта». Проте, потенційним інвесторам рекомендується провести більш глибокий аналіз фінансової звітності, галузевих тенденцій та ризиків для прийняття остаточного інвестиційного рішення.

2.3. Дослідження стану і особливостей інвестиційної діяльності та інвестиційної програми підприємства

Інвестиційна діяльність є ключовим чинником розвитку та модернізації підприємств, оскільки саме через вкладення в необоротні та оборотні активи здійснюється оновлення виробничих потужностей, підвищення ефективності господарської діяльності, а також забезпечення фінансової стійкості. У сучасних умовах зростаючої конкуренції та економічної нестабільності питання ефективного управління інвестиціями набуває особливої актуальності. Дослідження інвестиційної діяльності ТОВ «Пивоварня Зіберта» за 2022–2024 роки дозволяє оцінити напрями вкладень у необоротні та оборотні активи, динаміку змін, а також джерела фінансування таких вкладень. Це, своєю чергою, дає змогу визначити особливості реалізації інвестиційної програми підприємства та її вплив на фінансово-господарський стан.

Табл. 2.5 відображає динаміку основних складових необоротних активів ТОВ «Пивоварня Зіберта», які є результатом інвестиційної діяльності підприємства, спрямованої на розвиток матеріально-технічної бази та нематеріальних ресурсів протягом 2022-2024 років.

**Інвестиції в необоротні активи ТОВ «Пивоварня Зіберта» за
2022-2024 рр.**

Показники	Одиниця виміру	2022	2023	2024	2024/2022	
					абсолютна зміна	відносна зміна, %
Нематеріальні активи (залишкова вартість)	тис.грн.	67	165	29	-38	-56,72
Первісна вартість нематеріальних активів	тис.грн.	4487	4798	4856	369	8,22
Накопичена амортизація нематеріальних активів	тис.грн.	4420	4633	4827	407	9,21
Незавершені капітальні інвестиції	тис.грн.	10969	1875	19663	8694	79,26
Основні засоби (залишкова вартість)	тис.грн.	179001	178422	179204	203	0,11
Первісна вартість основних засобів	тис.грн.	534417	553814	578020	43603	8,16
Знос основних засобів	тис.грн.	355416	375392	398816	43400	12,21
Усього необоротних активів	тис.грн.	190037	180462	198896	8859	4,66

Джерело: розраховано автором за даними [41]

Протягом 2022-2024 років загальна вартість необоротних активів ТОВ «Пивоварня Зіберта» зросла на 8859 тис.грн. або на 4,66%. Це свідчить про загальне збільшення інвестицій у довгострокові активи підприємства. Щодо нематеріальних активів, спостерігається зменшення їх залишкової вартості на 38 тис.грн., що пов'язано зі значно більшими темпами зростання накопиченої амортизації (+9,21%) порівняно зі зростанням первісної вартості (+8,22%). Це свідчить про інтенсивне використання наявних нематеріальних активів без суттєвого придбання нових. Значне зростання спостерігається за статтею «Незавершені капітальні інвестиції», які збільшились на 8694 тис.грн. або на 79,26%. Це є важливим індикатором активної інвестиційної діяльності, спрямованої на створення або придбання нових необоротних активів у

майбутньому. Різке зростання у 2024 році свідчить про підготовку до реалізації масштабних інвестиційних проєктів. Стосовно основних засобів, їх залишкова вартість практично не змінилася (+0,11%). Однак, первісна вартість основних засобів зросла на 43603 тис.грн. (+8,16%), а сума зносу збільшилася на 43400 тис.грн. (+12,21%). Це вказує на придбання нових основних засобів, які частково амортизувалися протягом періоду, або на дооцінку існуючих активів з подальшою амортизацією. Відсутність суттєвого зростання залишкової вартості свідчить про те, що придбання нових основних засобів компенсувалося їх амортизацією.

Табл. 2.6 відображає динаміку основних складових оборотних активів ТОВ «Пивоварня Зібєрта», які також є об'єктом інвестиційної діяльності, спрямованої на забезпечення операційної діяльності підприємства протягом 2022-2024 років.

Таблиця 2.6

**Інвестиції в оборотні активи ТОВ «Пивоварня Зібєрта»
за 2022-2024 рр.**

Показники	Одиниця виміру	2022	2023	2024	2024/2022	
					абсолютна зміна	відносна зміна, %
Запаси	тис.грн.	92001	105547	155448	+63447	+68,96
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, послуги	тис.грн.	24401	22968	24184	-217	-0,89
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	тис.грн.	10527	9752	13827	3300	31,35
Інша поточна дебіторська заборгованість	тис.грн.	3926	15764	18664	14738	375,39
Гроші та їх еквіваленти	тис.грн.	1926	1852	9876	7950	412,77
Усього оборотних активів	тис.грн.	138270	157238	232585	94315	68,21

Джерело: розраховано автором за даними [41]

Протягом 2022-2024 років загальна вартість оборотних активів ТОВ «Пивоварня Зібєрта» значно зросла – на 94315 тис.грн. або на 68,21%. Це свідчить про збільшення обсягу коштів, вкладених у поточну діяльність підприємства. Найбільше зростання спостерігається за статтею «Запаси», які збільшились на 63447 тис.грн. або на 68,96%. Збільшення запасів пов'язане з очікуванням зростання попиту, розширенням виробництва або змінами в політиці управління запасами. Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги ТОВ «Пивоварня Зібєрта» за 2022-2024 рр. практично не змінилася (-0,89%), що свідчить про стабільну політику розрахунків з покупцями. Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом ТОВ «Пивоварня Зібєрта» за 2022-2024 рр. зросла на 3300 тис.грн. (+31,35%), що пов'язано зі змінами в податковому законодавстві або термінами сплати податків. Значне зростання відбулося за статтею «Інша поточна дебіторська заборгованість» (+375,39%), що включає аванси видані, розрахунки з іншими дебіторами та інші види поточної заборгованості, і потребує детальнішого аналізу для розуміння причин такого зростання. Найбільше відносне зростання продемонстрували «Гроші та їх еквіваленти» (+412,77%). Збільшення обсягу ліквідних коштів свідчить про покращення ліквідності підприємства та наявність фінансових ресурсів для здійснення поточних платежів та інвестицій у короткострокові активи.

Табл. 2.7 відображає зміни у структурі пасивів ТОВ «Пивоварня Зібєрта», які є основними джерелами фінансування його інвестиційної діяльності та загального зростання активів протягом 2022-2024 років.

За період 2022-2024 років загальна сума пасивів (баланс) ТОВ «Пивоварня Зібєрта» зросла на 103174 тис.грн. або на 31,43%, що відображає загальне збільшення активів підприємства, проаналізоване в попередніх таблицях. Основне джерело фінансування інвестиційної діяльності та зростання активів ТОВ «Пивоварня Зібєрта» за 2022-2024 рр. є власний капітал, який збільшився на 211791 тис.грн. або на 129,79%.

Таблиця 2.7

**Джерела фінансування інвестиційної діяльності ТОВ «Пивоварня
Зіберта» за 2022-2024 рр.**

Показники	Одиниця виміру	2022	2023	2024	2024/2022	
					абсолютна зміна	відносна зміна, %
Зареєстрований (пайовий) капітал	тис.грн.	20000	20000	20000	0	0
Капітал у дооцінках	тис.грн.	968	968	26121	25153	2598,45
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	тис.грн.	142212	200196	328850	186638	131,24
Усього власного капіталу	тис.грн.	163180	221164	374971	211791	129,79
Довгострокові зобов'язання і забезпечення	тис.грн.	0	0	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за ТРП	тис.грн.	45730	23797	1126	-44604	-97,54
Поточна кредиторська заборгованість за бюджетом	тис.грн.	15763	14846	18550	2787	17,68
Інші поточні зобов'язання та забезпечення	тис.грн.	10967	15014	16023	5056	46,10
Усього поточних зобов'язань і забезпечень	тис.грн.	165127	116536	56510	-108617	-65,78
Усього пасивів (Баланс)	тис.грн.	328307	337700	431481	103174	31,43

Джерело: розраховано автором за даними [41]

Найбільший внесок у це зростання зробив нерозподілений прибуток, що збільшився на 186638 тис.грн., та капітал у дооцінках, який зріс на 25153 тис.грн. Збільшення власного капіталу свідчить про зростаючу фінансову незалежність підприємства та його здатність фінансувати розвиток за рахунок власних коштів. Зареєстрований капітал ТОВ «Пивоварня Зіберта» за 2022-2024 рр. залишався незмінним.

Довгострокові зобов'язання у підприємства відсутні протягом усього аналізованого періоду, що свідчить про консервативну політику залучення довгострокового боргового фінансування.

Сума поточних зобов'язань і забезпечень ТОВ «Пивоварня Зіберта» за 2022-2024 рр. значно зменшилася – на 108617 тис.грн. або на 65,78%. Найбільше скорочення відбулося за рахунок поточної кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги, що пов'язано з покращенням розрахунків з постачальниками. Водночас, зросла поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом та інші поточні зобов'язання, але їх зростання не компенсувало загального зменшення поточних зобов'язань.

Загалом, аналіз джерел фінансування ТОВ «Пивоварня Зіберта» за 2022-2024 рр. свідчить про те, що інвестиційна діяльність ТОВ «Пивоварня Зіберта» переважно фінансувалася за рахунок зростання власного капіталу, що є позитивним фактором для фінансової стійкості підприємства. Зменшення поточних зобов'язань також свідчить про покращення управління оборотним капіталом.

Отже, проведений аналіз стратегічного (ресурсного) потенціалу ТОВ «Пивоварня Зіберта» демонструє позитивну динаміку за більшістю ключових показників протягом 2022-2024 років. Значне зростання чистого прибутку, нерозподіленого прибутку, власного капіталу та грошових коштів свідчить про зростаючий фінансовий потенціал підприємства для фінансування інвестиційних проєктів. Виробничий потенціал залишається стабільним, але зростання незавершених капітальних інвестицій вказує на підготовку до майбутньої модернізації. Збільшення чисельності та продуктивності промислово-виробничого персоналу підкреслює наявність необхідних трудових ресурсів. Ринковий потенціал демонструє стрімке зростання чистого доходу, валового прибутку та рентабельності продажів, що створює сприятливі умови для реалізації інвестиційних проєктів, спрямованих на розширення ринкової частки. Узагальнюючи, ТОВ «Пивоварня Зіберта» за 2022-2024 рр. володіє значним стратегічним (ресурсним) потенціалом, що створює міцну

основу для успішної реалізації майбутніх інвестиційних ініціатив та подальшого розвитку підприємства.

Табл. 2.8 відображає ключові показники, що характеризують фінансовий потенціал ТОВ «Пивоварня Зіберта» як основу для здійснення інвестиційних проєктів протягом 2022-2024 років.

Таблиця 2.8

Оцінка фінансового потенціалу ТОВ «Пивоварня Зіберта» для реалізації інвестиційних проєктів за 2022-2024 рр.

Показники	Одиниця виміру	2022	2023	2024	2024/2022	
					абсолютна зміна	відносна зміна, %
Чистий прибуток	тис.грн.	47234	58056	128654	81420	172,38
Нерозподілений прибуток на кінець періоду	тис.грн.	142212	200196	328850	186638	131,24
Власний капітал на кінець періоду	тис.грн.	163180	221164	374971	211791	129,79
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець періоду	тис.грн.	1926	1852	9876	7950	412,77
Рентабельність власного капіталу (на кінець періоду)	%	28.95	26.25	34.31	5,36	18,52

Джерело: розраховано автором за даними [41]

У 2024 році чистий прибуток склав 128654 тис.грн., що на 81420 тис.грн. або на 172,38% більше порівняно з 2022 роком. Таке стрімке зростання свідчить про підвищення прибутковості діяльності підприємства та збільшення обсягу фінансових ресурсів, які можуть бути спрямовані на інвестиційні цілі. Нерозподілений прибуток на кінець періоду також показує позитивну динаміку, збільшившись на 186638 тис.грн. або на 131,24% протягом 2022-2024 років. Збільшення нерозподіленого прибутку формує резерв власних коштів підприємства, який може бути використаний для фінансування інвестиційних проєктів без залучення зовнішніх джерел. Власний капітал на кінець періоду зріс на 211791 тис.грн. або на 129,79% за досліджуваний період, досягнувши 374971 тис.грн. у 2024 році. Збільшення власного капіталу зміцнює фінансову стійкість підприємства та підвищує його

здатність залучати позикові кошти для реалізації масштабних інвестиційних ініціатив. Грошові кошти та їх еквіваленти продемонстрували найбільш значне відносне зростання – на 412,77%, збільшившись на 7950 тис.грн. У 2024 році їх обсяг склав 9876 тис.грн. Наявність значного обсягу ліквідних коштів забезпечує підприємству фінансову гнучкість та можливість оперативного реагування на інвестиційні можливості, що виникають. У 2024 році цей показник склав 34,31%, що на 5,36% більше порівняно з 2022 роком. Зростання рентабельності власного капіталу свідчить про підвищення ефективності управління власними фінансовими ресурсами, що є важливим для залучення нових інвесторів та підтверджує доцільність інвестування в підприємство.

Табл. 2.9 представляє ключові показники, що характеризують виробничий потенціал ТОВ «Пивоварня Зібєрта» як основу для реалізації інвестиційних проєктів, спрямованих на розширення та модернізацію виробництва протягом 2022-2024 років.

Таблиця 2.9

Оцінка виробничого потенціалу ТОВ «Пивоварня Зібєрта» для реалізації інвестиційних проєктів за 2022-2024 рр.

Показники	Одиниця виміру	2022	2023	2024	2024/2022	
					абсолютна зміна	відносна зміна, %
Залишкова вартість основних засобів на кінець періоду	тис.грн.	179001	178422	179204	203	0,11
Первісна вартість основних засобів на кінець періоду	тис.грн.	534417	553814	578020	43603	8,16
Знос основних засобів на кінець періоду	тис.грн.	355416	375392	398816	43400	12,21
Незавершені капітальні інвестиції на кінець періоду	тис.грн.	10969	1875	19663	8694	79,26

Джерело: розраховано автором за даними [41]

Залишкова вартість основних засобів відображає вартість активної частини основних засобів підприємства. Протягом 2022-2024 років цей показник залишався відносно стабільним, збільшившись лише на 203 тис.грн.

або на 0,11%. Стабільність залишкової вартості свідчить про відсутність значного оновлення основних засобів або їх вибуття протягом періоду. Первісна вартість основних засобів на кінець періоду зросла на 43603 тис.грн. або на 8,16% за досліджуваний період. Збільшення первісної вартості пов'язане з придбанням нових основних засобів, що є позитивним сигналом для інвестиційних планів, оскільки свідчить про розширення виробничої бази. Знос основних засобів на кінець періоду також збільшився на 43400 тис.грн. або на 12,21%. Зростання зносу є природним процесом експлуатації основних засобів. Однак, для оцінки інвестиційної привабливості важливо співвідносити темпи зростання зносу з темпами оновлення основних засобів. Незавершені капітальні інвестиції на кінець періоду продемонстрували значне зростання у 2024 році, збільшившись на 8694 тис.грн. або на 79,26% порівняно з 2022 роком. Збільшення обсягу незавершених капітальних інвестицій є важливим індикатором активної підготовки підприємства до реалізації нових інвестиційних проєктів, спрямованих на модернізацію, розширення виробництва або впровадження нових технологій.

Табл. 2.10 відображає ключові показники, що характеризують трудовий потенціал ТОВ «Пивоварня Зібєрта» як важливий ресурс для успішної реалізації інвестиційних проєктів протягом 2022-2024 років.

Таблиця 2.10

**Оцінка трудового потенціалу ТОВ «Пивоварня Зібєрта»
за 2022-2024 рр.**

Показники	Одиниця виміру	2022	2023	2024	2024/2022	
					абсолютна зміна	відносна зміна, %
Чисельність промислово-виробничого персоналу (ПВП)	осіб	227	259	283	56	24,67
Продуктивність праці ПВП	тис.грн./особу	2683	3076	4328	1645	61,26

Джерело: розраховано автором за даними підприємства [41]

Чисельність промислово-виробничого персоналу (ПВП) зросла на 56 осіб або на 24,67% протягом 2022-2024 років. Збільшення кількості основних виробничих працівників свідчить про зростання потреби у персоналі, що пов'язано з розширенням виробничих потужностей або збільшенням обсягів виробництва в рамках підготовки до реалізації інвестиційних проєктів.

Показник продуктивності праці ПВП продемонстрував значне зростання – на 1645 тис.грн./особу або на 61,26% за досліджуваний період. Підвищення продуктивності праці вказує на зростання ефективності використання наявного персоналу, що є важливим фактором для забезпечення конкурентоздатності нових інвестиційних проєктів та оптимізації витрат на оплату праці. Зростання продуктивності праці є результатом впровадження нових технологій, навчання персоналу або покращення організації виробничих процесів.

Табл. 2.11 відображає ключові показники, що характеризують ринковий потенціал ТОВ «Пивоварня Зіберта» як важливу передумову для успішної реалізації інвестиційних проєктів, спрямованих на збільшення обсягів продажів та розширення ринкової частки протягом 2022-2024 років.

Таблиця 2.11

**Оцінка ринкового потенціалу ТОВ «Пивоварня Зіберта»
за 2022-2024 рр.**

Показники	Одиниця виміру	2022	2023	2024	2024/2022	
					абсолютна зміна	відносна зміна, %
Чистий дохід від реалізації продукції	тис.грн.	609041	796562	1224708	615667	101,09
Темп зростання чистого доходу	%	-	30,79	53,75	-	-
Валовий прибуток	тис.грн.	151367	169579	273857	122490	80,92
Рентабельність діяльності (продажів)	%	7,76	7,29	10,50	2,74	35,31

Джерело: розраховано автором за даними [41]

Показник «Чистий дохід від реалізації продукції» показав значне зростання на 615667 тис.грн. або на 101,09% протягом 2022-2024 років. Таке стрімке збільшення виручки свідчить про зростання попиту на продукцію підприємства, успішність маркетингових зусиль або розширення ринків збуту, що створює сприятливі умови для реалізації інвестиційних проєктів, спрямованих на подальше збільшення обсягів продажів.

Темп зростання чистого доходу демонструє позитивну динаміку: після відсутності зростання у 2022 році, у 2023 році він склав 30,79%, а у 2024 році прискорився до 53,75%. Зростаючі темпи збільшення виручки підтверджують наявність значного ринкового потенціалу та можливість ефективного освоєння нових інвестиційних ресурсів.

Валовий прибуток також значно зріс – на 122490 тис.грн. або на 80,92% за досліджуваний період. Збільшення валового прибутку, який є різницею між чистим доходом та собівартістю реалізованої продукції, свідчить про зростання абсолютної величини прибутку, доступного для покриття інших витрат та фінансування інвестиційних проєктів.

Рентабельність діяльності (продажів) відображає частку чистого прибутку в чистому доході від реалізації. У 2024 році цей показник склав 10,50%, що на 2,74% більше порівняно з 2022 роком. Зростання рентабельності продажів вказує на підвищення ефективності операційної діяльності підприємства та його здатності генерувати прибуток від кожної гривні реалізованої продукції, що є важливим аргументом на користь інвестиційної привабливості підприємства.

Отже, проведений аналіз інвестиційної діяльності ТОВ «Пивоварня Зіберга» за 2022–2024 роки засвідчив її активізацію як у частині вкладень у необоротні активи, так і у сфері оборотних. Підприємство нарощувало обсяги незавершених капітальних інвестицій та оновлювало основні засоби, що вказує на стратегічне прагнення до оновлення виробничої бази. Водночас зростання оборотних активів, особливо запасів і грошових коштів, свідчить про забезпечення стабільної операційної діяльності та зростання ліквідності.

Аналіз пасивів підприємства показав певні зміни в структурі фінансування інвестицій, що є важливим для оцінки його фінансової стійкості. Загалом інвестиційна програма підприємства є активною та збалансованою, що створює потенціал для подальшого розвитку та зміцнення ринкових позицій.

Висновки до розділу 2

За результатами проведеного дослідження варто зробити відповідні висновки:

Ринок пива в Україні є стратегічно важливим сектором, який має значний потенціал для відновлення та розвитку, незважаючи на негативний вплив війни, економічних викликів та зростання імпорту. Інвестиції, зокрема у модернізацію виробництва та розвиток крафтових пивоварень, сприяють підвищенню конкурентоспроможності галузі, а зміни у державній політиці створюють передумови для зниження адміністративних бар'єрів. Збереження лідерських позицій великих брендів і розвиток нових нішових продуктів дозволять галузі зберегти мультиплікаційний ефект для національної економіки.

ТОВ «Пивоварня Зібєрта» є стабільно розвиненим підприємством із чітко визначеною стратегією виробництва якісної пивної та безалкогольної продукції, що відповідає сучасним ринковим вимогам. За останні роки підприємство демонструє позитивну динаміку фінансових показників, зокрема суттєве зростання чистого доходу, прибутковості та продуктивності праці, що свідчить про ефективність реалізації стратегічних цілей та вдосконалення виробничих процесів. Завдяки лінійно-функціональній структурі управління та інвестиційній привабливості, підприємство має перспективи подальшого розвитку та зміцнення позицій на внутрішньому та зовнішньому ринках.

Дослідження інвестиційної діяльності ТОВ «Пивоварня Зібєрта» за період 2022–2024 років свідчить про активне оновлення та розширення

матеріально-технічної бази підприємства. Загальне зростання необоротних активів на 4,66% та значне збільшення оборотних активів на 68,21% підтверджують спрямованість інвестицій на модернізацію та підтримку операційної діяльності. Важливою особливістю є значне зростання незавершених капітальних інвестицій і ліквідних коштів, що свідчить про підготовку до нових інвестиційних проєктів і покращення фінансової стійкості. Основним джерелом фінансування інвестиційної діяльності є власний капітал, який збільшився більш ніж удвічі, що підкреслює внутрішній потенціал підприємства для подальшого розвитку.

РОЗДІЛ 3. РОЗРОБЛЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ ТОВ «ПИВОВАРНЯ ЗІБЕРТА» ТА ОЦІНКА ЇЇ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ

3.1. Інвестиційна програма підприємства та її очікувана результативність

У сучасних умовах невизначеності та посилення конкурентного тиску інвестиційна програма підприємства виступає важливим інструментом стратегічного розвитку, що дозволяє забезпечити довгострокову стійкість та адаптивність до змін зовнішнього середовища. Для ТОВ «Пивоварня Зібєрта» формування ефективної інвестиційної програми базується на глибокому аналізі внутрішнього потенціалу підприємства, оцінці ринкових можливостей і загроз, а також чіткому визначенні пріоритетних напрямів інвестування. Враховуючи результати проведеного SWOT-аналізу, інвестиційна програма спрямована на підвищення технологічного рівня виробництва, модернізацію основних засобів, диверсифікацію продукції та розширення ринків збуту. Очікуваними результатами реалізації програми є зростання економічної ефективності, зміцнення конкурентних позицій підприємства, підвищення прибутковості та формування привабливого інвестиційного іміджу.

SWOT-аналіз є інструментом стратегічного планування, який використовується для оцінки сильних (Strengths) та слабких (Weaknesses) сторін підприємства, а також його можливостей (Opportunities) та загроз (Threats) у зовнішньому середовищі. Застосування SWOT-аналізу до інвестиційної діяльності ТОВ «Пивоварня Зібєрта» дозволяє виявити ключові фактори, які можуть вплинути на успішність майбутніх інвестиційних проєктів (табл. 3.1). Підприємству необхідно враховувати існуючі слабкі сторони, такі як стабільність залишкової вартості основних засобів та зростання зносу, а також зовнішні загрози, пов'язані з економічною нестабільністю, конкуренцією та наслідками військової агресії. Використання існуючих можливостей, таких як спрощення регулювання та розвиток нових

ринкових ніш, може сприяти підвищенню ефективності інвестиційної діяльності та забезпеченню сталого розвитку підприємства у майбутньому.

Таблиця 3.1

SWOT-аналіз інвестиційної діяльності ТОВ «Пивоварня Зіберта»

Сильні сторони (Strengths)	Слабкі сторони (Weaknesses)
<ul style="list-style-type: none"> – Зростаючий фінансовий потенціал. Аналіз фінансових показників за 2022-2024 роки демонструє значне зростання чистого прибутку, нерозподіленого прибутку, власного капіталу та грошових коштів. Це забезпечує надійну внутрішню базу для фінансування інвестиційних проєктів. – Збільшення продуктивності праці. Протягом аналізованого періоду спостерігається значне зростання продуктивності промислово-виробничого персоналу, що свідчить про ефективне використання трудових ресурсів та потенціал для впровадження нових технологій, які можуть підвищити ефективність інвестицій. – Позитивна динаміка ринкових показників. Стрімке зростання чистого доходу від реалізації, валового прибутку та рентабельності продажів вказує на зростаючий попит на продукцію підприємства та ефективну ринкову стратегію, що створює сприятливі умови для інвестицій у розширення виробництва та ринків збуту. – Наявність незавершених капітальних інвестицій. Збільшення обсягу незавершених капітальних інвестицій у 2024 році свідчить про активну підготовку підприємства до реалізації нових інвестиційних проєктів, що може забезпечити швидкий старт майбутніх ініціатив. 	<ul style="list-style-type: none"> – Стабільна залишкова вартість основних засобів. Відсутність значного зростання залишкової вартості основних засобів вказує на недостатнє оновлення виробничої бази протягом аналізованого періоду, що може стримувати впровадження новітніх технологій без значних первинних інвестицій. – Зростання зносу основних засобів. Значне збільшення зносу основних засобів може призвести до необхідності значних інвестицій у їх заміну або модернізацію в найближчому майбутньому для підтримання ефективності виробництва. – Значне зростання іншої поточної дебіторської заборгованості. Різне збільшення цього показника потребує детального аналізу для виявлення потенційних ризиків ліквідності та ефективності управління оборотними активами, що може вплинути на доступність коштів для інвестицій.
Можливості (Opportunities)	Загрози (Threats)
<ul style="list-style-type: none"> – Потенціал для подальшого зростання ринку пива. Попри поточні складнощі, ринок пива в Україні має значний потенціал для відновлення та зростання, особливо в сегменті крафтового пива, що може відкрити нові інвестиційні можливості для розширення асортименту та ринкової частки. – Спрощення державного регулювання. Останні законодавчі зміни, спрямовані на спрощення господарської діяльності для малих виробників пива, можуть створити більш сприятливе інвестиційне середовище для розвитку малих та середніх підприємств галузі. – Можливість залучення зовнішнього фінансування. Зростаючі фінансові показники та позитивна динаміка діяльності можуть підвищити інвестиційну привабливість ТОВ «Пивоварня Зіберта» для зовнішніх інвесторів та кредитних установ. – Розвиток пивного туризму та фестивалів. Сприяння організації пивних фестивалів та розвитку пивного туризму може стимулювати попит на продукцію та створити додаткові можливості для інвестицій у розвиток інфраструктури та бренду. 	<ul style="list-style-type: none"> – Економічна нестабільність та зниження купівельної спроможності населення. Подальша економічна нестабільність та зниження реальних доходів населення можуть негативно вплинути на споживання пива та знизити очікувану віддачу від інвестиційних проєктів. – Посилення конкуренції, в тому числі з боку імпорту. Зростання частки імпортного пива та активність інших вітчизняних виробників можуть посилити конкуренцію на ринку та ускладнити реалізацію інвестиційних планів, спрямованих на збільшення ринкової частки. – Зростання податкового та регуляторного навантаження. Потенційне збільшення акцизних ставок або посилення регуляторних вимог можуть збільшити витрати виробників та знизити інвестиційну привабливість галузі. – Ризики, пов'язані з військовою агресією. Непередбачуваність розвитку воєнних дій може призвести до втрати активів, порушення логістичних ланцюгів та зниження ділової активності, що створює значні ризики для інвестиційної діяльності.

Джерело: сформовано автором

У сучасних умовах високої динаміки зовнішнього середовища та зростаючої конкуренції, формування ефективної інвестиційної програми стає одним із ключових факторів забезпечення сталого розвитку підприємства. Для ТОВ «Пивоварня Зіберта» особливого значення набуває оптимізація всіх етапів інвестиційного процесу – від ініціації ідей до оцінки реалізованих проєктів. Запропонована програма заходів спрямована на створення чітко регламентованої, обґрунтованої та прозорої системи планування інвестицій, що дозволить підприємству раціонально розподіляти ресурси, мінімізувати ризики та реалізовувати інвестиційні проєкти з максимальною ефективністю.

Табл. 3.2 представляє комплексну програму заходів, спрямовану на удосконалення існуючого процесу формування інвестиційної програми ТОВ «Пивоварня Зіберта».

Таблиця 3.2

**Програма заходів для формування інвестиційної програми
ТОВ «Пивоварня Зіберта»**

№ з/п	Захід	Опис заходу	Відповідальний підрозділ/особа	Термін виконання	Очікуваний результат
1	2	3	4	5	6
1	Удосконалення системи ідентифікації та ініціації інвестиційних ідей	- Розроблення та впровадження формалізованої процедури подання інвестиційних пропозицій від усіх структурних підрозділів. - Проведення регулярних стратегічних сесій з керівниками підрозділів для виявлення потенційних інвестиційних можливостей, що відповідають стратегічним цілям підприємства.	Стратегічний відділ, керівники підрозділів	Постійно	Збільшення кількості якісно обґрунтованих інвестиційних ідей, що відповідають стратегії розвитку підприємства. Забезпечення всебічного охоплення потенційних інвестиційних можливостей.
2	Поглиблений аналіз та оцінка інвестиційних проєктів	- Розроблення чітких критеріїв оцінки інвестиційних проєктів (фінансових, ринкових, виробничих,	Фінансовий відділ, технічний відділ, відділ маркетингу,	По мірі надходження проєктів	Підвищення якості аналізу інвестиційних проєктів, мінімізація

Продовження табл. 3.2

1	2	3	4	5	6
		технологічних, екологічних, соціальних тощо). - Впровадження обов'язкового проведення попереднього техніко-економічного обґрунтування (пре-ТЕО) для всіх значимих інвестиційних ініціатив. - Залучення незалежних експертів для оцінки складних або масштабних проєктів.	залучені експерти		ризиків прийняття неефективних рішень. Забезпечення об'єктивності оцінки та врахування всіх ключових аспектів проєктів.
2.1	Впровадження автоматизованого бродильного резервуару	Проєкт впровадження сучасного обладнання для автоматизації процесу бродіння, що підвищить якість продукції та знизить енергоспоживання.	Технічний відділ, виробничий підрозділ	1 рік	Підвищення якості та стабільності виробництва, зниження витрат на виробництво.
2.2	Реконструкція системи охолодження	Модернізація системи охолодження для оптимізації енергоспоживання та підвищення надійності виробничого процесу.	Технічний відділ	1,5 роки	Зменшення енергетичних витрат, підвищення надійності виробництва.
2.3	Впровадження системи збору та аналізу даних про якість продукції	Автоматизація збору та аналізу даних для підвищення контролю якості на всіх етапах виробництва.	Відділ контролю якості	6 місяців	Підвищення рівня контролю якості, зниження кількості браку, підвищення довіри споживачів.
2.4	Розширення лінійки органічного пива	Вивчення ринку та запуск нових сортів органічного пива для виходу на нові сегменти споживачів.	Відділ маркетингу, виробничий підрозділ	1 рік	Збільшення частки ринку, диверсифікація продуктового портфеля.
3	Формалізація процесу прийняття інвестиційних рішень	- Розроблення та затвердження чіткої процедури розгляду та затвердження інвестиційних проєктів на різних рівнях управління (включаючи критерії прийняття рішень та повноваження).	Дирекція	До кінця поточного року	Забезпечення прозорості та обґрунтованості процесу прийняття інвестиційних рішень. Чітке визначення відповідальності на кожному етапі.

Продовження табл. 3.2

1	2	3	4	5	6
4	Удосконалення процесу формування інвестиційної програми	- Розроблення формалізованого регламенту формування інвестиційної програми на певний період (рік, середньострокова перспектива). - Забезпечення узгодження інвестиційних проєктів зі стратегічними цілями підприємства, наявними ресурсами та іншими планами розвитку.	Стратегічний відділ, фінансовий відділ, керівники підрозділів	Щорічно	Формування збалансованої та реалістичної інвестиційної програми, що максимально відповідає стратегічним цілям підприємства та наявним ресурсам.
5	Посилення контролю за реалізацією інвестиційних проєктів	- Розроблення системи регулярного моніторингу та контролю за ходом реалізації затверджених інвестиційних проєктів (відповідність графіку, бюджету, досягнення ключових показників).	Спеціалісти з внутрішнього аудиту, керівники проєктів, фінансовий відділ	Постійно	Забезпечення ефективного та своєчасного виконання інвестиційних проєктів у межах затвердженого бюджету та графіку.
6	Проведення аналізу ефективності реалізованих інвестиційних проєктів	- Розроблення методології проведення постаудиту реалізованих інвестиційних проєктів для оцінки досягнутих результатів (фінансових, економічних, стратегічних).	Відділ внутрішнього аудиту, фінансовий відділ, стратегічний відділ	Після завершення значущих проєктів	Підвищення ефективності майбутніх інвестиційних рішень на основі аналізу фактичного досвіду. Виявлення успішних практик та недоліків для їх врахування у майбутніх інвестиційних програмах.

Джерело: розроблено автором

Одним із перших кроків у формуванні інвестиційної програми є створення ефективної системи виявлення потенційних інвестиційних ідей. Для цього на підприємстві ТОВ «Пивоварня Зіберта» планується розробити та впровадити формалізовану процедуру подання інвестиційних пропозицій. Це дозволить структурам різного рівня та напрямків діяльності організовано та своєчасно подавати свої ідеї, що можуть стати основою для майбутніх

інвестиційних проєктів. Паралельно з цим регулярно проводитимуться стратегічні сесії за участю керівників підрозділів, де будуть обговорюватися перспективні напрями розвитку та потенційні можливості, які відповідають довгостроковим цілям підприємства. Такий підхід сприятиме комплексному охопленню всіх бізнес-аспектів і забезпечить збільшення кількості якісних інвестиційних ідей, що сприятимуть стратегії розвитку компанії.

Після ідентифікації інвестиційних ідей важливо здійснити їх ретельний аналіз, що є ключовим для прийняття обґрунтованих інвестиційних рішень. Для цього на підприємстві планується розробити чіткі критерії оцінки проєктів, які включатимуть фінансові, ринкові, виробничі, технологічні, екологічні та соціальні аспекти. Всі значущі інвестиційні ініціативи будуть проходити попереднє техніко-економічне обґрунтування (пре-ТЕО), що дозволить виявити потенційні ризики і можливості ще на ранніх етапах. Для складних або масштабних проєктів залучатимуться незалежні експерти, що гарантуватиме об'єктивність оцінки і допоможе уникнути суб'єктивізму у прийнятті рішень. Таким чином, підвищиться якість аналізу і знизиться ймовірність інвестицій у неефективні проєкти.

Одним із конкретних проєктів є впровадження сучасного автоматизованого обладнання для процесу бродіння пива. Цей проєкт передбачає заміну або модернізацію існуючих бродильних резервуарів з метою підвищення точності контролю технологічного процесу, зниження людського фактора, а також зменшення енергоспоживання. Це дозволить підвищити якість продукції, стабілізувати технологічний процес і скоротити виробничі витрати. Результатом стане покращення якості пива, зниження собівартості та підвищення конкурентоспроможності компанії.

Система охолодження є критичною для виробництва пива, оскільки підтримання оптимальних температурних режимів впливає на якість та стабільність продукції. Реконструкція передбачає модернізацію існуючого обладнання для підвищення його енергоефективності та надійності. Це дозволить знизити енергетичні витрати, що є важливим для зменшення

операційних витрат підприємства, а також зменшить ризики виробничих зупинок через аварії чи несправності системи охолодження. Очікується, що цей проект сприятиме підвищенню загальної ефективності виробничого процесу.

Для покращення контролю якості планується впровадити автоматизовану систему збору і аналізу інформації на всіх етапах виробництва. Це дозволить оперативно відслідковувати показники якості, виявляти відхилення і вчасно реагувати на можливі проблеми. Завдяки такій системі зменшиться кількість бракованої продукції, що позитивно позначиться на іміджі компанії та довірі споживачів. Це також дасть змогу більш точно аналізувати причини дефектів і вдосконалювати виробничі процеси.

Зважаючи на тенденції ринку та зростаючий попит на органічні продукти, у програму входить проект з вивчення ринку органічного пива та запуск нових сортів у цій категорії. Розширення асортименту органічного пива дозволить залучити нові сегменти споживачів, збільшити частку ринку та диверсифікувати продуктовий портфель підприємства. Це стратегічно важливий крок для підвищення конкурентоспроможності компанії в умовах змінних уподобань споживачів.

Отже, реалізація програми заходів з удосконалення процесу формування інвестиційної програми ТОВ «Пивоварня Зібєрта» забезпечить підвищення результативності інвестиційної діяльності завдяки системному підходу, поглибленому аналізу проєктів, прозорості ухвалення рішень та ефективному контролю за виконанням. Комплексний характер запропонованих змін сприятиме стратегічній стабільності підприємства, дозволить оперативно реагувати на виклики ринку та забезпечить сталий економічний розвиток у довгостроковій перспективі.

3.2. Обґрунтування доцільності впровадження автоматизованого бродильного резервуару як першочергово заходу з реалізації інвестиційної програми

В умовах зростання вартості енергоресурсів, підвищення цін на сировину та необхідності оптимізації виробничих витрат підприємства змушені шукати нові підходи до модернізації своїх потужностей. ТОВ «Пивоварня Зіберта» пропонує впровадження сучасного автоматизованого бродильного резервуару з енергоефективними характеристиками, що має на меті підвищити ефективність процесу бродіння, мінімізувати втрати продукції, ефективніше використати систему вентиляції (табл. 3.3).

Таблиця 3.3

Вихідні дані щодо впровадження автоматизованого бродильного резервуару на ТОВ «Пивоварня Зіберта»

№	Показник	Одиниця виміру	Значення
1	Ціна обладнання	тис. грн	980
2	Транспортні витрати	% від вартості	5
3	Заготівельно-складські витрати	% від вартості	1,25
4	Витрати на монтаж	% від вартості	10
5	Добова продуктивність (нормативна)	дал	500
6	Коефіцієнт використання потужності	-	0,7
7	Вихідні і святкові дні	днів	123
8	Зупинки на ремонт	днів	5
9	Кількість змін	змін	2
10	Тривалість зміни	годин	8
11	Чисельність операторів	чол.	2
	Годинна тарифна ставка	грн	-
12	Додаткова зарплата	%	10
	Єдиний соціальний внесок	%	22
13	Споживання електроенергії	кВт•год	7,5
14	Амортизаційні відрахування	%	20
15	Витрати на ремонт устаткування	%	8
16	Прямі витрати на 1 дал. продукції	грн/дал.	172,5
17	Ціна реалізації 1 дал. продукції	грн/ дал.	350

Джерело: розроблено автором

Наступним етапом є формування кошторису витрат на нове обладнання з урахуванням базової вартості, транспортних, складських витрат та витрат на

монтаж. У табл. 3.4 представлено детальний фінансовий розрахунок для оцінки загальної вартості впровадження автоматизованого бродильного резервуару.

Таблиця 3.4

Кошторисно-фінансовий розрахунок на нове обладнання

Назва обладнання	Ціна без ПДВ, тис. грн	Кількість	Ціна, тис. грн	Трансп. (5%), тис. грн	Складські (1,25%), тис. грн	Монтаж (10%), тис. грн	Загальна вартість, тис. грн
Автоматизований бродильний резервуар	980	1	980	49	12,25	98	1139,25

Джерело: розроблено автором

Загальна вартість впровадження обладнання становить 1139,25 тис. грн, що включає як прямі витрати на закупівлю, так і супутні витрати.

Табл. 3.5 демонструє структуру інвестиційних витрат, необхідних для впровадження автоматизованого бродильного резервуару на ТОВ «Пивоварня Зібберта».

Таблиця 3.5

Інвестиційні витрати на впровадження автоматизованого бродильного резервуару для ТОВ «Пивоварня Зібберта»

№	Стаття витрат	Одиниця виміру	Норма (%) / Кількість	Розрахунок	Сума, тис. грн
1	Вартість обладнання	тис. грн	1	980	980,00
2	Транспортні витрати	% від вартості	5	$980 \times 0,05$	49,00
3	Заготівельно-складські витрати	% від вартості	1,25	$980 \times 0,0125$	12,25
4	Витрати на монтаж	% від вартості	10	$980 \times 0,10$	98,00
5	Приріст оборотних активів	% від інвест. витрат	15	$(980 + 49 + 12,25 + 98) \times 0,15$	171,04
Усього інвестиційні витрати					1310,29

Джерело: розроблено автором

Отримані дані свідчать, що загальна сума інвестиційних витрат становить 1310,29 тис. грн. Ці вкладення є обґрунтованими і спрямованими на

оновлення виробничих потужностей, що дозволить підвищити продуктивність та якість продукції ТОВ «Пивоварня Зіберта». Впровадження нового обладнання є важливим кроком для забезпечення конкурентоспроможності підприємства на ринку.

Для визначення річної виробничої програми необхідно встановити кількість робочих днів у році, враховуючи вихідні, святкові дні та зупинки на ремонт. У табл. 3.6 представлено розрахунок кількості робочих днів для планування виробництва.

Таблиця 3.6

Розрахунок числа днів роботи за рік

Календарний фонд, днів	Вихідні і свята	Ремонтні зупинки	Загальні простої	Робочі дні
365	123	5	128	237

Джерело: розроблено автором

Після врахування усіх простоїв підприємство матиме 237 робочих днів на рік, що є основою для розрахунку обсягів виробництва та планування доходів.

На підставі встановленої добової потужності та коефіцієнта використання виробничих потужностей розраховується річний обсяг виробництва продукції в натуральному виразі (табл. 3.7).

Таблиця 3.7

Розрахунок виробничої програми у натуральному виразі

Добова потужність, дал.	Коеф. використання	Фактична добова продукція, дал.	Річна продукція, дал.
500	0,7	350	82950

Джерело: розроблено автором

Фактична добова продуктивність становить 350 дал., що забезпечує річний обсяг виробництва на рівні 82950 дал., створюючи потенціал для значного зростання доходів.

У табл. 3.8 наведено розрахунок цих витрат з урахуванням відповідних нормативів.

Таблиця 3.8

Амортизація та ремонтні витрати

Найменування	Вартість основних засобів, тис. грн	Ставка, %	Витрати, тис. грн
Амортизація	1139,25	20	227,85
Витрати на ремонт	1139,25	8	91,14
Разом	X	x	318,99

Джерело: розроблено автором.

Сумарні витрати на амортизацію та ремонт становлять 318,99 тис. грн на рік, що необхідно врахувати в загальних виробничих витратах.

Оплата праці є важливою статтею витрат. У табл. 3.9 наведено розрахунок чисельності персоналу, години роботи та відповідний фонд оплати праці з урахуванням додаткової заробітної плати.

Таблиця 3.9

Розрахунок чисельності та фонду оплати праці

Посада	Ставка, грн/год	Зміни	Працівників	Днів роботи	Людино-днів	Основна ЗП, грн	Додаткова ЗП, грн
Оператор 1	48	2	1	237	474	181344	18134,40
Оператор 2	48	2	1	237	474	181344	18134,40
Разом			2		948	362688	36268,80

Джерело: розроблено автором

Розрахунок чисельності та фонду оплати праці показує, що для забезпечення роботи автоматизованого бродильного резервуару необхідно двоє операторів, які працюватимуть у дві зміни протягом 237 робочих днів на рік. Загальна кількість людино-днів становить 948, що відповідає обсягу виконаної роботи. Основна заробітна плата для цих працівників складає 362688 грн, додаткова заробітна плата – 36268,80 грн, що враховує соціальні виплати та інші надбавки. Ці показники дозволяють чітко планувати кадрові та фінансові ресурси підприємства для ефективного функціонування виробництва.

У табл. 3.10 наведено детальний розрахунок витрат на персонал, необхідний для забезпечення ефективного функціонування нового

автоматизованого бродильного резервуару. Враховано основну та додаткову заробітну плату, а також єдиний соціальний внесок (ЄСВ). Окремо відзначено планове скорочення операторів і іншого персоналу, що є результатом впровадження автоматизації.

Вихідні дані для розрахунку: ставка: 48 грн/год; операторів: 2; змін: 2; днів роботи на рік: 237; тривалість зміни: 8 год; людино-години: 2 оператори* * 2 зміни * 237 днів * 8 год = 7584 людино-години.

Основна зарплата: $7584 * 48 = 364\,032$ грн = 364,03 тис. грн.

Додаткова зарплата (20%): $364,03 * 0,20 = 72,81$ тис. грн.

ЄСВ (22%): $(364,03 + 72,81) * 0,22 = 96,08$ тис. грн.

Таблиця 3.10

Заплановані витрати на персонал ТОВ «Пивоварня Зібєрта»

№	Стаття витрат	Одиниця виміру	Кількість / база розрахунку	Сума, тис. грн
1	Основна заробітна плата операторів	тис. грн	7584 людино-год. × 48 грн/год	364,03
2	Додаткова заробітна плата	тис. грн	20% від основної зарплати	72,81
3	Єдиний соціальний внесок (ЄСВ)	тис. грн	(1 + 2) × 22%	96,08
5	Зростання чисельності персоналу	чол.	2	-
	Усього витрати на персонал			532,92

Джерело: розроблено автором

Заплановані витрати на персонал становлять 532,92 тис. грн, що включає всі основні складові фонд оплати праці з урахуванням соціальних відрахувань. Оптимізація витрат на персонал дозволяє мінімізувати витрати за цією статтею. Загальна сума витрат на персонал за рік є не дуже значною.

Табл. 3.11 відображає орієнтовні витрати на модернізацію або встановлення системи вентиляції, необхідної для забезпечення належних умов експлуатації нового обладнання у виробничому цеху. Витрати враховані з урахуванням потужності цеху та вимог до повітрообміну.

Таблиця 3.11

Заплановані витрати на систему вентиляції ТОВ «Пивоварня Зіберта»

№	Стаття витрат	Одиниця виміру	Кількість / база розрахунку	Сума, тис. грн
1	Витрати на вентиляційну систему	тис. грн	Орієнтовно (з урахуванням потужності цеху)	180,00

Джерело: розроблено автором.

Загальні витрати на систему вентиляції оцінюються у 180 тис. грн, що є важливою складовою частиною інвестиційного проєкту. Забезпечення якісної вентиляції сприятиме підвищенню безпеки і комфортності праці, а також стабільності технологічного процесу на підприємстві.

До інших змінних витрат належать витрати на електроенергію, амортизацію основних засобів, ремонт обладнання та інші технічні витрати. У таблиці 3.12 подано деталізацію цих витрат на одиницю продукції та в загальному обсязі на плановий випуск пива у 82950 дал.

Таблиця 3.12

Інші змінні витрати (електроенергія, ремонт, амортизація)

№	Стаття витрат	Розрахунок статті	Загальна сума, тис. грн
1	Електроенергія	7 грн (за 1 кВт/год) * 7,5 кВт/год * 8 год * 2 зміни * 237 днів	199,08
2	Амортизація	20%*1139,25 тис грн	227,85
3	Ремонт	8%*1139,25 тис грн	91,14
4	Інші технічні витрати	50% витрат на е/е, ремонт та амортизацію	259,04
	Разом	-	777,1

Джерело: розроблено автором.

Загальна сума інших змінних витрат становить 777,1 тис. грн, що відповідає 0,0094 тис. грн на 1 дал продукції. Найбільшу частку в структурі цих витрат займають амортизація та інші технічні витрати, що свідчить про вагомість модернізації та поточних технічних робіт у технологічному процесі.

Сировинні витрати є основною частиною змінних витрат у виробництві пивної продукції. Основними компонентами є солод, хміль, дріжджі, консерванти та підготовлена вода, які визначають якість, смакові

характеристики та собівартість готової продукції. У таблиці 3.13 наведено розрахунок вартості сировини на одиницю продукції та в цілому на запланований обсяг виробництва.

Таблиця 3.13

Витрати на сировину (на 1 дал)

№	Показник	Одиниця виміру	Значення
1	Підготовлена вода очищена	л	15
2	Вартість води очищеної (1 л)	грн	0,5
3	Витрати на воду очищену	грн	7,5
4	Солод для пива	кг	1
5	Вартість солоду (1 кг)	грн	40
6	Витрати на солод	грн	40
7	Хміль гранульований	кг	0,02
8	Вартість хмелю (1 кг)	грн	1000
9	Витрати на хміль	грн	20
10	Дріжджі пивні	кг	0,01
11	Вартість дріжджів	грн	2500
12	Витрати на дріжджі	грн	25
13	Консерванти харчові	кг	0,02
14	Вартість консервантів харчових	грн	1500
15	Витрати на консерванти	грн	30
16	Повні витрати на виробництво 1 дал продукції	грн/дал	122,5
17	Запланований обсяг виробництва	дал/рік	82 950
18	Сумарні витрати на сировину (рік)	тис грн	10 161,4

Джерело: розроблено автором.

Сума витрат на сировину становить 10 161,4 тис. грн, що складає 0,1225 тис. грн на 1 дал продукції. Це найвагоміша складова собівартості виробництва, яка формує близько половини від загальних витрат. Така структура є типовою для галузі, адже якісні сировинні компоненти суттєво впливають на конкурентоспроможність продукції.

Пакування та тара є невід'ємною частиною витрат у виробництві пива, оскільки забезпечують збереження продукції під час транспортування, реалізації та споживання. До цієї категорії відносять витрати на пляшки, етикетки, кришки, коробки тощо. У таблиці 3.14 відображено сумарні витрати на пакування та тару при виробництві пива обсягом 82 950 дал.

Таблиця 3.14

Витрати на пакування та тару

№	Стаття витрат	Витрати на 1 дал, тис. грн	Обсяг, дал	Загальна сума, тис. грн
1	Пакування та тара	0,05	82950	4147,5
	Разом	0,05	82950	4147,5

Джерело: розроблено автором

Загальна сума витрат на пакування та тару становить 4147,5 тис. грн, або 50 грн на 1 дал продукції (в розрахунку 5 грн/літр). Попри те, що питома вага цієї категорії витрат нижча порівняно із сировиною, їхній обсяг є суттєвим і напряду впливає на презентабельність продукції на ринку. Раціональний підхід до вибору тари дозволяє оптимізувати витрати без втрати якості упаковки.

Оцінка очікуваних доходів після впровадження нового обладнання ґрунтується на обсязі виробництва та ринковій ціні продукції. Табл. 3.15 демонструє прогнозований дохід підприємства.

Таблиця 3.15

Заплановані доходи ТОВ «Пивоварня Зіберта» від реалізації продукції після впровадження нового обладнання

№	Показник	Одиниця виміру	Значення
1	Добова потужність	дал.	500
2	Коефіцієнт використання потужності	Х	0,7
3	Фактична добова продуктивність	дал.	350
4	Кількість робочих днів на рік	днів	237
5	Річний обсяг виробництва	дал.	82950
6	Ціна реалізації 1 дал. пива	тис грн/дал	0,35
7	Запланований дохід від реалізації	тис. грн / рік	29032,5

Джерело: розроблено автором.

Очікуваний дохід від реалізації продукції становить 29032,5 тис. грн на рік, що підтверджує високу комерційну привабливість інвестиційного заходу. З метою оцінки ефективності та доцільності реалізації інвестиційного проекту проведено зіставлення доходів і витрат, що дозволяє обґрунтувати очікуваний прибуток підприємства (табл. 3.16).

Таблиця 3.16

Оцінка прибутку від реалізації інвестиційного проекту впровадження автоматизованого бродильного резервуару в ТОВ «Пивоварня Зіберта»

№	Показник	Одиниця виміру	Значення
1	Запланований дохід від реалізації продукції	тис. грн/рік	29032,5
2	Витрати на персонал	тис. грн	532,92
3	Витрати на вентиляцію	тис. грн	180,00
4	Інші змінні витрати (електроенергія, ремонт, амортизація)	тис. грн	777,1
5	Витрати на сировину (солод, хміль, дріжджі, консерванти, вода)	тис. грн	10 161,4
6	Витрати на пакування та тару	тис. грн	4147,5
7	Логістика та збут (орієнтовно 3% від доходу)	тис. грн	870,98
8	Адміністративні витрати (орієнтовно 2% від доходу)	тис. грн	580,65
9	Загальні витрати	тис. грн	17250,55
10	Очікуваний прибуток (дохід – витрати)	тис. грн	11781,95

Джерело: розроблено автором.

Оцінка прибутку від реалізації інвестиційного проекту впровадження автоматизованого бродильного резервуару в ТОВ «Пивоварня Зіберта» свідчить про його високу ефективність. Загальний дохід підприємства після модернізації виробництва становить 29032,5 тис. грн на рік, при цьому загальні витрати складають 17250,55 тис. грн. У результаті очікуваний прибуток сягає 11781,95 тис. грн на рік, що свідчить про значний ефект від впровадження нового обладнання, підвищення продуктивності праці та отримання економічного прибутку.

За результатами проведених розрахунків, можна стверджувати, що впровадження автоматизованого бродильного резервуару є доцільним та обґрунтованим інвестиційним заходом для ТОВ «Пивоварня Зіберта». Проведемо пояснення та розрахунок основних показників:

Інвестиційні витрати згідно табл. 3.5: 1310,29 тис. грн;

Дохід від реалізації (табл. 3.15): $82950 \text{ дал} * 0,35 \text{ тис. грн} = 29032,5 \text{ тис. грн}$;

Собівартість реалізації: витрати на персонал: 532,92 тис. грн, витрати на вентиляцію: 180,00 тис. грн, інші змінні витрати (електроенергія, ремонт,

амортизація): 777,1 тис. грн, витрати на сировину 10 161,4 тис. грн. Загальні витрати складають 17250,55 тис грн.

Додатковий прибуток = 11781,95 тис грн.

Додатковий чистий прибуток з урахуванням податку на прибуток = $11781,95 * 0,82 = 9661,2$ тис грн.

Амортизація: $(1310,29 - 171,04) / 5$ років = 227,85 тис грн.

З метою обґрунтування доцільності реалізації інвестиційного проекту було здійснено комплексну оцінку очікуваних фінансових показників. У табл. 3.17 представлено зведені розрахунки ключових параметрів, які формують основу для аналізу інвестиційної ефективності. Зокрема, визначено величину додаткового прибутку, обчислено чистий прибуток з урахуванням оподаткування, обсяг інвестиційних витрат, амортизаційні та ремонтні відрахування. Також розраховано чистий грошовий потік, який буде використовуватись у подальших розрахунках показників ефективності, таких як NPV, IRR та ін.

Таблиця 3.17

Зведена таблиця до розрахунку інвестиційної ефективності проекту

№ з/п	Показник	Формула / Розрахунок	Значення, тис. грн
1	Додатковий прибуток	x	11781,95
2	Податок на прибуток (18%)	$11781,95 * 0,18$	2120,75
3	Додатковий чистий прибуток	$11781,95 * 0,82$	9661,2
4	Інвестиційні витрати (всього)	x	1310,29
5	У т.ч. приріст оборотних активів (15% від інвест. витрат)	$(980 + 49 + 12,25 + 98) * 0,15$	171,04
6	Вартість основних засобів	$980 + 49 + 12,25 + 98 = 1139,25$	1139,25
7	Амортизація (на рік)	$(1310,29 - 171,04) / 5$ або $1139,25 \times 20\%$	227,85
8	Витрати на ремонт (з таблиці 3.12)	$1139,25 \times 8\%$	91,14
9	Разом амортизація + ремонт	$227,85 + 91,14$	318,99
10	Чистий грошовий потік (CFt)	$9661,2 + 227,85$	9889,05

Джерело: розроблено автором.

Чистий грошовий потік (чистий прибуток + амортизація) = $9661,2 + 227,85 = 9889,05$ тис. грн

За результатами проведених розрахунків встановлено, що додатковий чистий прибуток підприємства становитиме 9661,2 тис. грн на рік, а щорічна сума амортизації – 227,85 тис грн. У сукупності це забезпечує чистий грошовий потік на рівні 9889,05 тис грн щорічно протягом строку реалізації проєкту. Зведені дані свідчать про потенційну прибутковість інвестицій та створюють підґрунтя для оцінки ефективності вкладень за допомогою методів дисконтованих грошових потоків. Попередній аналіз вказує на високу ймовірність доцільності проєкту.

Оцінка інвестиційної привабливості проєкту ґрунтується на визначенні очікуваних грошових потоків у майбутньому з урахуванням фактору часу. Одним із найбільш обґрунтованих підходів до такого аналізу є метод дисконтування грошових потоків, що дозволяє розрахувати чисту приведену вартість. Даний показник дає змогу оцінити, наскільки вигідними будуть інвестиції в довгостроковій перспективі, враховуючи альтернативну вартість капіталу. У табл. 3.18 наведено результати розрахунку дисконтованих грошових потоків проєкту на п'ятирічний період, а також визначено відповідне значення NPV.

Таблиця 3.18

Дисконтовані грошові потоки та розрахунок NPV (тис. грн)

Рік	CFt (грошовий потік), тис. грн	Дисконт-фактор $(1 / (1 + r)^t)$	Дисконтований потік (CFt * DF)
1	9889,05	0,8333	8240,9
2	9889,05	0,6944	6867,4
3	9889,05	0,5787	5722,8
4	9889,05	0,4823	4769
5	9889,05	0,4019	3974,2
Усього	X	x	29574,3
Мінус інвестиції (I₀)	X	x	1310,29
NPV	X	x	28264

Джерело: розроблено автором.

У процесі аналізу прийнято припущення, що щорічний чистий грошовий потік (CFt) становитиме 9889,05 тис. грн. Цей показник включає в себе як додатковий чистий прибуток підприємства, так і річну суму амортизаційних

відрахувань. Для приведення майбутніх грошових потоків до поточної вартості застосовано дисконт-фактор, розрахований за ставкою дисконту $r = 20\%$. Результати дисконтування подані у відповідній колонці таблиці.

У перший рік дисконтований грошовий потік становить 8240,9 тис. грн, у другий – 6867,4 тис. грн, у третій – 5722,8 тис. грн, у четвертий – 4769 тис. грн, а в п'ятий – 3974,2 тис. грн. Сумарне значення дисконтованих потоків за весь період дорівнює 29574,3 тис. грн. Після віднімання обсягу початкових інвестиційних витрат у розмірі 1310,29 тис. грн отримано чисту приведену вартість (NPV), що дорівнює 28264 тис. грн.

Отримане додатне значення NPV свідчить про доцільність реалізації проекту. Воно підтверджує, що очікувані доходи з урахуванням дисконтування суттєво перевищують початкові інвестиційні витрати, що забезпечує достатній рівень прибутковості та інвестиційної привабливості. Таким чином, реалізація проекту є вигідною для підприємства з позиції довгострокових капіталовкладень.

Таблиця 3.19

Показники доцільності проекту впровадження автоматизованого бродильного резервуару в ТОВ «Пивоварня Зіберта»

Показники	Од. виміру	Значення показника
Інвестиційні витрати	тис. грн	1310,29
Додатковий чистий прибуток (за рік)	тис. грн	9661,2
Чистий грошовий потік	тис. грн	9889,05
Чистий приведений дохід	тис. грн	28264,02
Індекс доходності	-	$29574,3 / 1310,29 = 22,57$
Індекс рентабельності інвестицій	-	$9661,2 / 1310,29 = 7,37$
Період окупності недисконтований	років	$1310,29 / 9889,05 \approx 0,132$ (49 днів)
Період окупності дисконтований	років	$1310,29 / 8240,9 \approx 0,159$ (58 днів)
Внутрішня ставка доходності	%	893

Джерело: розраховано автором

Наведемо варіант розрахунку внутрішньої норми доходності (ВСД). При цьому при $r = 900\%$ NPV складає -211,5 тис грн; при $r = 20\%$, NPV = 28264 тис грн.

$$\text{BCD} = 0,2 + (28264 * (9 - 0,2)) / (28264 - (-211,5)) = 8,93 \text{ або } 893\%.$$

На основі розрахованих показників доцільності впровадження автоматизованого бродильного резервуару в ТОВ «Пивоварня Зіберта» можна зробити висновок про надзвичайно високу ефективність інвестиційного проєкту. Інвестиційні витрати у розмірі 1310,29 тис. грн забезпечують додатковий чистий прибуток у 9661,2 тис. грн і формують значний чистий грошовий потік – 9889,05 тис. грн щороку. Чистий приведений дохід (NPV) становить 28264 тис. грн, що свідчить про значне перевищення очікуваних доходів над витратами. Індекс доходності проєкту дорівнює 22.57, а індекс рентабельності інвестицій – 7.37, що підтверджує високу інвестиційну привабливість. Період окупності інвестицій становить менше одного року (49 днів без урахування дисконту та 58 днів – із його урахуванням), що вказує на надзвичайно швидке повернення вкладених коштів. Внутрішня ставка доходності багаторазово перевищує нормативні значення, що остаточно підтверджує доцільність реалізації даного проєкту.

Проведемо розрахунок впливу інвестиційного проєкту на основні показники діяльності підприємства (на перший рік впровадження):

1) Чистий дохід від реалізації продукції (проєкт):

Базис: 1 224 708 тис. грн

Додатковий дохід від реалізації (з табл. 3.15) = 29032,5 тис

Проєкт: 1224 708 + 29032,5 = 1 253 740,5 тис грн

2) Повні витрати (проєкт):

Базис: 1061281 тис. грн

Проєкт: 1061281 + 17250,55 (з табл. 3.16) = 1 078 531,55 тис. грн

3) Прибуток від операційної діяльності (проєкт):

Базис: 157593 тис. грн

Проєкт: 157593 + 11781,95 (з табл. 3.16) = 169 374,95 тис. грн

4) Чистий прибуток (проєкт):

Базис: 128654 тис. грн

Проєкт: 128654 + 9661,2 (з табл. 3.17) = 138 315,2 тис. грн

5) Чисельність ПВП персоналу (проект):

Базис: 283 осіб.

Проект: $283 + 2$ (з табл. 3.9) = 285 осіб

6) Середньорічна вартість основних фондів (проект):

Базис: 179204 тис. грн

Проект: $179204 + 1139,25$ (з табл. 3.5) = 180343,25 тис. грн

7) Середньорічна вартість активів (проект):

Базис: 431481 тис. грн

Приріст оборотних активів (з табл. 3.5): 171,04 тис. грн

Основні засоби (з табл. 3.5): 1139,25 тис. грн

Проект: $431481 + 1139,25 + 171,04$ (з табл. 3.5) = 432791,29 тис. грн

8) Середньорічна вартість власного капіталу (проект):

Базис = Проект = 374 971 тис. грн (проект не впливає на ВК)

9) Продуктивність праці (тис. грн / особу):

Базис: 4327,59 тис. грн / особу

Проект: $1\ 253\ 740,5 / 285 = 4399,1$ тис. грн / особу

10) Витрати на 1 грн чистого доходу:

Базис: $1061281 / 1224708 = 0,8666$ грн

Проект: $1\ 078\ 531,55 / 1\ 253\ 740,5 = 0,8603$ грн

11) Фондовіддача:

Базис: $1224708 / 179204 = 6,83$

Проект: $1\ 253\ 740,5 / 180343,25 = 6,95$

12) Рентабельність діяльності (продажів):

Базис: $128654 / 1\ 224\ 708 = 10,5\%$

Проект: $138\ 315,2 / 1\ 253\ 740,5 = 11\%$

13) Рентабельність активів:

Базис: $128654 / 431481 = 29,8\%$

Проект: $138\ 315,2 / 432791,29 = 32\%$

14) Рентабельність власного капіталу:

Базис: $128654 / 374\ 971 = 34,3\%$

Проект: $138\,315,2 / 374\,971 = 36,9\%$

15) Рентабельність продукції:

Базис: $128654 / 1061281 = 12,1\%$

Проект: $138\,315,2 / 1\,078\,531,55 = 12,8\%$

Табл. 3.20 представляє результати впливу проекту на показники діяльності ТОВ «Пивоварня Зіберта».

Таблиця 3.20

Вплив проекту на показники діяльності ТОВ «Пивоварня Зіберта»

Показник	Од. виміру	Базис	Проект	Відхилення (абс.)	Відхилення (%)
1	2	3	4	5	6
Чистий дохід від реалізації продукції	тис. грн	1224708	1253741	29033	2,4%
Повні витрати	тис. грн	1061281	1078532	17251	1,6%
Прибуток від операційної діяльності	тис. грн	157593	169375	11782	7,5%
Чистий прибуток	тис. грн	128654	138315	9661	7,5%
Середньорічна вартість основних фондів	тис. грн	179204	180343	1139	0,6%
Чисельність ПВП персоналу	осіб	283	285	2	0,7%
Середньорічна вартість активів	тис. грн	431481	432791	1310	0,3%
Середньорічна вартість власного капіталу	тис. грн	374971	374971	0	0,0%
Продуктивність праці	тис. грн/особу	4327,59	4399,1	71,51	1,7%
Витрати на 1 грн чистого доходу	коп.	86,66	86,03	-0,63	-0,7%
Фондовіддача	грн/грн	6,83	6,95	0,12	1,8%
Рентабельність діяльності (продажів)	%	10,50	11	0,5	4,8%
Рентабельність активів	%	29,8	32	2,2	7,4%
Рентабельність власного капіталу	%	34,3	36,9	2,6	7,6%
Рентабельність продукції	%	12,1	12,8	0,7	5,8%

Джерело: розраховано автором

Аналіз даних, представлених у табл. 3.20, демонструє позитивний вплив реалізації проекту на показники діяльності ТОВ «Пивоварня Зіберта». Зокрема, відзначається суттєве зростання чистого доходу від реалізованої

продукції на 29032,5 тис. грн або 2,4 %. Це свідчить про ефективність проєкту у збільшенні обсягів продажів або покращенні цінової політики підприємства. Збільшення доходу супроводжується суттєвим зростанням повних витрат на 17251 тис. грн, що складає лише 1,6% від їх базового рівня. Такий помірний приріст витрат у порівнянні з доходом вказує на ефективне управління ресурсами та економію масштабів у процесі розширення діяльності.

Прибуток від операційної діяльності збільшується на 7,5 %, що є прямим наслідком зростання доходів при контрольованому рівні витрат. Аналогічна тенденція спостерігається і в чистому прибутку, який підвищується на 7,5%. Ці показники вказують на покращення фінансової стійкості підприємства та зростання його здатності генерувати прибуток від основної діяльності.

Інвестиції у виробничі основні фонди приводять до збільшення їх середньорічної вартості на 0,6%. Хоча цей показник зростає відносно незначно, він свідчить про оновлення або розширення основних засобів, що є необхідною передумовою для реалізації інвестиційного проєкту. Водночас чисельність постійно працюючого персоналу зростає на дві особи (+0,7%), що свідчить про зростання масштабів діяльності.

Зростання середньорічної вартості активів на 0,3% обумовлено, головним чином, збільшенням основних фондів та оборотних активів. Водночас середньорічна вартість власного капіталу не змінюється, що свідчить про те, що проєкт реалізовано без додаткового залучення власних коштів або збільшення статутного капіталу.

Продуктивність праці зростає на 1,7%, що є позитивним сигналом підвищення ефективності роботи персоналу. Зростання цього показника при стабільній чисельності працівників відображає підвищення виробничої спроможності підприємства.

Щодо показників рентабельності та ефективності, впровадження проєкту зумовлює зниження витрат на 1 грн чистого доходу на 0,7%, що свідчить про підвищення економічної ефективності витрат підприємства.

Фондовіддача збільшується на 1,8%, що вказує на більш ефективне використання основних фондів.

Рентабельність діяльності (продажів) зростає на 0,5 процентних пункти (або на 4,8%), а рентабельність активів та власного капіталу підвищуються відповідно на 2,2 та 2,6 п.п. Це демонструє покращення загальної рентабельності підприємства, зокрема більш ефективне використання як активів, так і власного капіталу для отримання прибутку.

Водночас слід відзначити значне зростання рентабельності продукції на 5,8%, що може свідчити про зменшення частки собівартості або зміну структури витрат на збут продукції.

Таким чином, проведений аналіз свідчить про те, що інвестиційний проєкт вплине на діяльність ТОВ «Пивоварня Зібєрта» переважно позитивно. Показники ефективності покращаться, виробництво зросте як у фізичних, так і у вартісних вимірах, підвищиться продуктивність праці, рентабельність, а витрати на одиницю продукції знизяться. Це підтверджує доцільність і результативність інвестування.

3.3. Управлінсько-організаційне забезпечення реалізації інвестиційної програми підприємства та впровадження обґрунтованого заходу

Управлінсько-організаційне забезпечення відіграє ключову роль у реалізації інвестиційної програми підприємства, адже саме чітка організація етапів, розподіл відповідальності між підрозділами та своєчасне ухвалення рішень визначають успішність впровадження обґрунтованого заходу. В умовах сучасного ринку важливо не лише якісно розробити інвестиційний проєкт, а й забезпечити ефективний контроль за його виконанням, оцінку ризиків та їхнє своєчасне усунення. У цьому контексті організаційна структура управління має бути адаптованою до потреб проєкту, сприяти міжпідрозділовій взаємодії та забезпечувати прозорість усіх процесів реалізації інвестиційної діяльності.

Для ефективної реалізації інвестиційної програми підприємства необхідно чітко структуровано організувати етапи управлінсько-організаційного забезпечення. Кожен етап має бути логічно пов'язаним з попереднім і наступним, що дозволяє досягти цілей проєкту у встановлені терміни та з дотриманням бюджету. У таблиці 3.21 відображено основні етапи реалізації інвестиційного проєкту з визначенням їхнього змісту, відповідальних підрозділів та термінів виконання.

Таблиця 3.21

**Етапи управлінсько-організаційного забезпечення реалізації
інвестиційного проєкту**

№ з/п	Етап	Зміст етапу	Відповідальні особи/підрозділи	Термін виконання
1	2	3	4	5
1	Підготовчий	Проведення техніко-економічного обґрунтування, узгодження технічного завдання	Інвестиційний відділ, технічна служба	1 тиждень
2	Планування	Формування календарного плану, визначення потреб у ресурсах	Відділ стратегічного розвитку	2 тижні
3	Закупівля обладнання	Проведення тендеру, вибір постачальника, підписання договору	Комерційний відділ, юридичний відділ	3 тижні
4	Доставка та монтаж	Доставка, складування, підготовка майданчика, монтаж обладнання	Технічний відділ, логістика	2 тижні
5	Випробування та запуск	Тестування, коригування параметрів, введення в експлуатацію	Виробничий відділ, служба якості	1 тиждень
6	Контроль та аналіз	Оцінка ефективності впровадження, збір звітності	Фінансово-економічний відділ, управлінська служба	Постійно

Джерело: розроблено автором

На підготовчому етапі здійснюється техніко-економічне обґрунтування проєкту та погодження технічного завдання, що є фундаментом для подальших дій. Планування охоплює формування календарного плану реалізації заходу, що враховує строки виконання, обсяги робіт і необхідні ресурси. На етапі закупівлі обладнання підприємство взаємодіє з постачальниками,

забезпечуючи юридичний супровід і конкурентні процедури закупівель. Доставка та монтаж включає логістику обладнання, підготовку інфраструктури та його встановлення, що потребує злагодженої роботи технічного персоналу. Після цього слідує випробування та запуск, на якому здійснюється налаштування параметрів і введення в експлуатацію. Останній етап – контроль та аналіз, який триває постійно та включає збір і обробку результатів, оцінку ефективності реалізації заходу та управлінську звітність.

Організаційна структура управління інвестиційним проектом має забезпечувати чітке розподілення відповідальності та контроль за реалізацією всіх етапів. У табл. 3.22 представлено ключові підрозділи, їх функціональні обов'язки, форми та частоту звітності в межах управління інвестиційним проектом.

Таблиця 3.22

Організаційна структура управління реалізацією інвестиційного проекту

Підрозділ / Посада	Функціональні обов'язки	Форми звітності	Частота звітності
Керівник проекту	Загальне управління реалізацією, координація дій	Щотижневий звіт, графік виконання	Щотижня
Відділ технічного контролю	Перевірка якості монтажу та параметрів обладнання	Акт перевірки, технічний висновок	Після кожного етапу
Економічний відділ	Розрахунок окупності, аналіз витрат	Кошторис, економічна довідка	Щомісяця
Юридичний відділ	Правове супроводження закупівель та контрактів	Договір, висновок	По мірі потреби
Бухгалтерія	Облік витрат, формування фінансової звітності	Бюджет реалізації, фінансові звіти	Щомісяця

Джерело: розроблено автором

Керівник проекту виконує функції загального управління та координації дій усіх залучених підрозділів, щотижнево формуючи звіти про хід виконання. Відділ технічного контролю забезпечує якість монтажу та відповідність обладнання встановленим параметрам, складаючи відповідні акти та висновки. Економічний відділ проводить аналіз ефективності витрат і розрахунок окупності, що є критично важливим для подальших рішень щодо фінансування. Юридичний відділ супроводжує договори з постачальниками та

виконавцями, забезпечуючи дотримання правових норм. Бухгалтерія відповідає за облік витрат та формування фінансової звітності щодо реалізації інвестиційного проєкту. Регулярна звітність усіх підрозділів забезпечує прозорість і контроль на всіх рівнях управління.

Одним із ключових елементів управлінського забезпечення є ідентифікація потенційних ризиків, пов'язаних із реалізацією інвестиційного проєкту, а також розробка заходів для їх мінімізації. Ризики можуть бути як технічного, так і організаційного або фінансового характеру. У табл.3.23 систематизовано найбільш ймовірні ризики, оцінено їх вплив, ймовірність настання та запропоновано відповідні заходи управління.

Таблиця 3.23

**Потенційні ризики та заходи управління у процесі реалізації
інвестиційного заходу**

№	Ризик	Ймовірність	Потенційний вплив	Заходи управління
1	Несвоєчасна доставка обладнання	Середня	Високий	Укладання договору з пенею за прострочку
2	Перевищення кошторису	Висока	Середній	Резервний фонд (5–10%), контроль витрат
3	Невідповідність параметрів обладнання	Низька	Високий	Попереднє технічне узгодження, авторський нагляд
4	Супротив персоналу до змін	Середня	Середній	Тренінги, залучення працівників до планування
5	Технічні несправності після запуску	Середня	Високий	Гарантійне обслуговування, підписання SLA

Джерело: розроблено автором

Серед значущих ризиків виділено несвоєчасну доставку обладнання, що може зупинити процес реалізації заходу; для цього передбачено підписання договору з фінансовими санкціями за прострочку. Іншим суттєвим ризиком є перевищення кошторису, яке може бути знижене через створення резервного фонду і жорсткий контроль витрат. Невідповідність параметрів обладнання може призвести до додаткових витрат, тому важливим є технічне узгодження

ще до закупівлі та авторський нагляд. Організаційний ризик опору персоналу до змін усувається шляхом проведення тренінгів та включення працівників у процеси планування. Також враховано ризик технічних несправностей після запуску, що зменшується шляхом укладання договору на гарантійне обслуговування та підписання SLA.

Отже, ефективне управлінсько-організаційне забезпечення є необхідною умовою реалізації інвестиційної програми підприємства. Завдяки детальному плануванню, чіткому розподілу функцій, постійному контролю виконання робіт, а також управлінню ризиками вдається досягти високого рівня результативності інвестиційного заходу. Після впровадження обґрунтованого заходу підприємство отримує можливість не лише підвищити операційну ефективність, а й забезпечити довгостроковий розвиток, зміцнивши свої конкурентні позиції на ринку.

Висновки до розділу 3

За результатами проведеного дослідження варто зробити відповідні висновки:

Інвестиційна програма ТОВ «Пивоварня Зіберта» є комплексним стратегічним документом, спрямованим на модернізацію виробництва, розширення асортименту продукції та вихід на нові ринки збуту. Її реалізація базується на ретельному аналізі внутрішніх ресурсів і зовнішніх можливостей та ризиків, що дозволяє мінімізувати негативні фактори та максимально використати потенціал підприємства. Очікувані результати включають підвищення ефективності виробництва, зміцнення конкурентних позицій і покращення фінансових показників, що забезпечить сталий розвиток і привабливість підприємства для інвесторів.

За результатами проведеного аналізу, варто відзначити, що впровадження автоматизованого бродильного резервуару в ТОВ «Пивоварня Зіберта» є високоефективним та стратегічно виправданим інвестиційним

заходом. Проєкт демонструє значний позитивний вплив на ключові фінансові показники: чистий дохід від реалізації свідчить про підвищення операційної ефективності. Показники рентабельності, такі як рентабельність діяльності, активів, власного капіталу та продукції, також демонструють позитивну динаміку, підтверджуючи покращення загальної прибутковості та інвестиційної привабливості підприємства. Відповідно, реалізація даного проєкту не лише забезпечить модернізацію виробничих потужностей, але й сприятиме зміцненню конкурентних позицій ТОВ «Пивоварня Зіберта» на ринку пивоварної продукції.

Управлінсько-організаційне забезпечення реалізації інвестиційної програми підприємства є визначальним чинником її успішного впровадження. Чітко структуровані етапи, розподіл відповідальності між підрозділами та систематичний контроль дозволяють мінімізувати ризики та забезпечити своєчасне досягнення поставлених цілей. Впровадження обґрунтованого проєкту впровадження автоматизованого бродильного резервуару в ТОВ «Пивоварня Зіберта» підвищує ефективність виробничих процесів, сприяє зниженню витрат та зростанню рентабельності, що підтверджується позитивними результатами порівняльного аналізу до і після реалізації.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

За результатами проведеного дослідження варто зробити відповідні висновки:

Інвестиційна програма виступає ключовою складовою стратегічного планування підприємства, що дозволяє систематизувати інвестиційні рішення, підвищити їхню ефективність та забезпечити цілеспрямоване використання ресурсів. Вона є основою для прийняття обґрунтованих управлінських рішень, особливо в умовах кризових явищ, таких як війна, коли правильний розподіл інвестиційних ресурсів і швидка адаптація до зовнішніх викликів стають вирішальними чинниками виживання та розвитку підприємства.

Формування інвестиційної програми на основі методичних підходів забезпечує системний та збалансований процес планування, який враховує стратегічні пріоритети, ресурсні можливості та ризикові фактори діяльності підприємства. Вибір конкретного підходу залежить від галузевої специфіки, рівня стратегічної зрілості підприємства, стану зовнішнього середовища та доступності ресурсів, що дає змогу розробляти ефективні інвестиційні рішення. Такий підхід сприяє підвищенню якості управління інвестиційними проектами та досягненню довгострокових економічних результатів.

Теоретичні основи оцінювання результативності інвестиційної програми базуються на системному підході, що включає кількісний аналіз фінансових показників, якісну оцінку зовнішніх і внутрішніх факторів, а також інтеграцію управління ризиками. Особлива увага приділяється адаптивності інвестиційних рішень до змін у зовнішньому середовищі, що є особливо актуальним в умовах економічної нестабільності та криз. В результаті застосування такого підходу підвищується ефективність інвестиційної діяльності та забезпечується баланс між короткостроковими фінансовими результатами і довгостроковою конкурентоспроможністю підприємства.

Пивоварна галузь України, з огляду на значні виклики останніх років, демонструє ознаки поступового відновлення завдяки адаптації до нових

економічних реалій і змінам у структурі інвестицій. Висока концентрація ринку навколо провідних виробників і активний розвиток малого крафтового сегменту створюють баланс між стабільністю та інноваціями. Для подальшого сталого розвитку необхідно посилити державну підтримку, оптимізувати податкове навантаження та стимулювати залучення інвестицій, що відповідають світовим тенденціям і враховують внутрішні особливості галузі.

Підприємство ТОВ «Пивоварня Зібєрта» успішно поєднує традиції пивоваріння з інноваційним підходом до виробництва та збуту продукції, що забезпечує зростання його конкурентоспроможності. Аналіз основних фінансово-економічних показників за 2022–2024 роки підтверджує позитивні тенденції у збільшенні обсягів реалізації, прибутковості та ефективності використання активів і персоналу. Орієнтація на якість продукції, розвиток асортименту та модернізацію виробничих потужностей створює міцну базу для подальшого успішного функціонування та розширення ринкової частки підприємства.

Аналіз інвестиційної діяльності ТОВ «Пивоварня Зібєрта» за 2022–2024 роки показав, що підприємство системно інвестує в необоротні та оборотні активи з метою підвищення виробничого потенціалу і забезпечення операційної ефективності. Зростання вартості необоротних активів та суттєве збільшення оборотних активів, зокрема запасів і ліквідних коштів, свідчить про розширення виробництва і покращення фінансової ліквідності. Фінансування інвестицій відбувається переважно за рахунок власного капіталу, що демонструє стабільну фінансову позицію і здатність підприємства самостійно забезпечувати розвиток. Виявлені тенденції вказують на ефективність інвестиційної політики та перспективність реалізації майбутніх проєктів.

Інвестиційна програма підприємства ТОВ «Пивоварня Зібєрта» спрямована на підвищення технологічного рівня та адаптацію до мінливих ринкових умов через модернізацію основних засобів і диверсифікацію продукції. Врахування сильних і слабких сторін, а також зовнішніх

можливостей і загроз, дозволяє сформувати збалансований підхід до інвестування, що зменшує ризики та підвищує рентабельність. Впровадження цієї програми очікується як чинник зростання прибутковості, зміцнення ринкових позицій і формування позитивного іміджу підприємства серед інвесторів і споживачів.

Проєкт впровадження автоматизованого бродильного резервуару для ТОВ «Пивоварня Зіберта» забезпечує комплексне покращення ключових аспектів діяльності: очікується приріст чистого доходу від реалізованої продукції, що свідчить про ефективніше використання ресурсів, а позитивна динаміка всіх показників рентабельності відображає зростання фінансової привабливості. Таким чином, інвестиція в новий бродильний резервуар є ключовим елементом підвищення конкурентоспроможності та забезпечення сталого розвитку підприємства.

Ефективне управлінсько-організаційне забезпечення інвестиційної програми підприємства ґрунтується на послідовному виконанні ключових етапів, взаємодії підрозділів і постійному контролі за ризиками. Такий підхід забезпечує досягнення запланованих показників у встановлені терміни та з оптимальними витратами. Впровадження запропонованого проєкту сприяє підвищенню продуктивності, зниженню собівартості та збільшенню рентабельності виробництва, що свідчить про ефективність управлінських рішень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Білінчук В., Соболева-Терещенко О. Сучасний стан та перспективи розвитку пивного ринку в Україні. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2019. № 1 (17). С. 122-131.
2. Бланк І. О., Гуляєва Н. М., Вавдійчик І. М. Інвестиційний менеджмент : підручник : у 3 ч. Ч. 1. Київ : Державний. торгівельно-економічний університет, 2023. 504 с.
3. Боковець Н. О. Управління інвестиціями: навч. посіб. Вінниця: ВФЕУ, 2023. 186 с.
4. Васильцова С. О., Арестова А. Л., Оніщенко А. А. Актуальність інвестиційно-інноваційних процесів на сучасному етапі. *Вісник НТУ «ХПІ» (економічні науки)*. 2019. № 1. С. 96-100.
5. Вініченко І. І., Самілик Т. М., Олексюк В. О. Бізнес-процеси в теорії інвестиційної діяльності підприємств. *Агросвіт*. 2021. № 18. С. 22-27.
6. Вітер О., Килин О., Стручок Н. Прямі іноземні інвестиції в умовах рецесії світової економіки. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*. 2022. № 11. С. 7-11.
7. Галько Л. Інвестиційна діяльність підприємства: стратегія і тактика управління. *Економіка та суспільство*. 2021. № 31. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-31-63> (дата звернення: 28.05.2025)
8. Говорушко Т. А., Обушна Н. І. Сутність прямих іноземних інвестицій та їх класифікація. URL: <http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/10871/1/20134.pdf> (дата звернення: 28.05.2025)
9. Городняк І. В., Терендій А. Б. Інституційні чинники залучення іноземних інвестицій в економіку України. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. Випуск 2 (25). 2020. С. 3-10.
10. Гук О. В., Мохонько Г. А., Шендерівська Л. П. Тенденції інвестування в Україні. *Економіка та суспільство*. 2021. № 29. URL:

<https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/577> (дата звернення: 28.05.2025)

11. Гук О. В., Шендерівська Л. П., Мохонько Г. А. Інвестування інноваційної діяльності : начальний посібник. Київ : Політехніка, 2022. 186 с.

12. Давиденко Н.М., Буряк А.В., Скрипник Г.О. Інвестиційне забезпечення розвитку аграрного сектору економіки України: монографія. Київ: ЦП «Компринт». 2017. 388с.

13. Денисенко М. П., Шапошнікова О. М., Будякова О. Ю. Економічні заходи державного управління щодо залучення інвестицій. *Науковий вісник: Державне управління*. 2020. № 1 (3). С. 53-65.

14. День пива. Топ-5 українських крафтових броварень. URL: <https://thepage.ua/ua/style/food/ukrayinski-kraftovi-brovarni> (дата звернення: 28.05.2025)

15. Державна служба статистики України. Офіційний сайт. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 28.05.2025)

16. Дідур К. М. Сутність інвестиційної діяльності та методи визначення її ефективності. *Інвестиції: практика та досвід*. 2023. № 5. С. 66-74.

17. Задоя А. О. Портфельні інвестиції в Україну: шанси чи загрози? *Академічний огляд*. 2019. № 2 (51). С. 1–90.

18. Задоя О. А., Фоменко В. С. Тенденції розвитку портфельних іноземних інвестицій в Україні. *Європейський вектор економічного розвитку*. 2021. № 1 (30). С. 44-53.

19. Замковий О. І. Портфельні теорії інвестування: методичні рекомендації для самостійної підготовки до практичних занять. Дніпро : НТУ«ДП», 2020. 70 с.

20. Зелена книга. Аналіз ринку ферментованих алкогольних напоїв. Офіс ефективного регулювання, 2021. URL: <https://brdo.com.ua/wp-content/uploads/2024/07/ZK-Analiz-rynku-fermentovanyh-alkogolnyh-napoi-v.pdf> (дата звернення: 28.05.2025)

21. Іваненко Т. В., Фартушний І. Д. Оптимізація інвестиційного портфеля консервативними інвесторами. *Економічний вісник НТУУ «Київський політехнічний інститут»*. 2022. № 21. URL: <https://doi.org/10.20535/2307-5651.21.2022.254720> (дата звернення: 28.05.2025).

22. Іоргачова М. І., Ковальова О. М. Інвестиційна привабливість цінних паперів: базові критерії оцінки. *Інвестиції: практика та досвід*. 2024. № 15. С. 111–118.

23. Іоргачова М. І., Ковальова О. М. Інноваційні інвестиції як важлива складова інвестиційної політики сучасної компанії. *Ефективна економіка*. 2024. № 9. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/4660/4699> (дата звернення: 28.05.2025).

24. Іоргачова М., Ковальова О. Формування оптимального інвестиційного портфеля: ключові етапи. *Економіка та суспільство*. 2025. № 72. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-72-147> (дата звернення: 28.05.2025)

25. Караван Н. А. Класифікація інвестицій та обґрунтування вибору критеріїв їх ефективності. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 1. С. 13–17.

26. Каут О. В., Дунайчук С. М. Аналіз типових інвестиційних стратегій промислових підприємств. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 7. С. 20–24.

27. Кобилюх О., Гірна О. Сучасні тренди та перспективи розвитку ринку пива в Україні. *Академічні візії*. 2023. № 24. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/672> (дата звернення: 28.05.2025)

28. Крамаренко К. М. Прямі іноземні інвестиції у системі міжнародних фінансів. *Ефективна економіка*. 2021. № 4. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/4_2021/83.pdf (дата звернення: 28.05.2025)

29. Криклива М. О. Методи оцінки ефективності інвестицій в сучасних умовах ведення бізнесу. *Молодий вчений*. 2019. № 1 (65). С. 216-218.
30. Куліш В. А. Оцінка рівня розвитку іноземного інвестування економіки України. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2018. № 1 (59). С. 171.
31. Ладиченко К., Анацька І., Силецька Є. Оцінка наслідків вивозу прямих іноземних інвестицій для національної економіки. *Економіка та суспільство*. 2021. № 34. URL: <https://www.economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1061/1018> (дата звернення: 28.05.2025)
32. Лактіонова О. А. Інвестування: навчальний посібник. Вінниця : «Донецький національний університет імені Василя Стуса», 2019. 256 с.
33. Леус М. М. Суть та класифікація іноземних інвестицій. URL: http://vlp.com.ua/files/27_17.pdf (дата звернення: 28.05.2025)
34. Макалюк І. В., Рурак К. М. Роль інвестицій у післявоєнному відновленні України. *Розвиток підприємництва як фактор росту національної економіки : матеріали XXI Міжнародної науково-практичної конференції*. 23 листопада 2022 року. Київ : ІВЦ Видавництво «Політехніка», 2022. С. 61.
35. Мамотенко Д. Ю. Оцінка ефективності інвестиційних проектів. URL: http://vlp.com.ua/files/32_13.pdf (дата звернення: 28.05.2025)
36. Марценюк О. В. Умови залучення іноземних інвесторів до розвитку страхової індустрії в Україні. *Причорноморські економічні студії*. Випуск 39. Ч 2. 2019. С. 73-78.
37. Мойсеєнко І., Ревак І., Миськів Г., Чапляк Н. Інвестиційний аналіз: навчальний посібник. Львів : ЛьвДУВС, 2019. 276 с.
38. Олейнікова Л., Череп А., Череп П. Управління ефективністю інвестиційної діяльності суб'єктів підприємництва : монографія. Київ : ЦП «Кондор». 2018. 276с.

39.Остропольська Є. В., Ашиткова Я. В., Черенкова В. Е., Гоптар Я. П. Зарубіжний досвід залучення інвестицій в інтелектуальний капітал. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 2. С. 12-16.

40.Офіційний сайт компанії «Укрпиво». URL: <http://ukrpivo.com/> (дата звернення: 28.05.2025)

41.Офіційна фінансова звітність ТОВ «Пивоварня Зіберта». URL: https://clarity-project.info/edr/00382533/yearly-finances?current_year=2024 (дата звернення: 28.05.2025)

42.Погребняк А. Ю., Лопатюк В. С. Оцінка інвестиційної привабливості підприємства. *Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. 2023. № 26. С. 79-83.

43.Про інвестиційну діяльність: Закон України від 23.07.2017, підстава 2095-19. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1991, N 47, ст. 646. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1560-12> (дата звернення: 28.05.2025)

44.Пурій Г. М. Сучасний стан та основні тенденції залучення прямих іноземних інвестицій в економіку України. *Гроші, фінанси і кредит*. 2020. Вип. 44. С. 199–203.

45.Розумей С. Б., Ступка К. Є., Ніколенко І. В. Дослідження стану пивного ринку України в умовах економічної нестабільності. *Причорноморські економічні студії*. 2018. № 29. С.117-122.

46.Руденко Н. О. Структура інвестиційних портфельів банків України. *Інвестиції: практика та досвід*. 2024. № 12. URL: <https://www.nauka.com.ua/index.php/investplan/article/download/3957/3992/9261> (дата звернення: 28.05.2025).

47.Рудь О. Формування інвестиційного портфеля підприємства: стратегічний контекст. *Сталий розвиток економіки*. 2025. № 1 (52). С. 188-195.

48.Стахурська С.А. Формування інвестиційної стратегії в контексті змін в організації. *Економіка та суспільство*. 2022. № 41. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1558> DOI: 10.32782/2524-0072/2022-41-35 (дата звернення: 05.06.2025)

49. Стахурська С. А. Методичні підходи до формування механізму інвестування інноваційного розвитку підприємства. *Економіка та суспільство*. 2022. № 40. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1486> DOI: 10.32782/2524-0072/2022-40-49 (дата звернення: 05.06.2025)

50. Стахурська С.А., Ткачук С.В., Якимчук Т.В., Стахурський В.О. Комплексний аналіз інвестиційної діяльності виробничих підприємств як основа для прийняття обґрунтованих господарських рішень. *Формування ринкових відносин в Україні : збірник наукових праць*. 2022. № 1 (248). С. 40-47.

51. Стахурська С.А., Ткачук С.В., Стахурський В.О. Проблеми формування джерел фінансування при проєктному інвестуванні підприємств та шляхи їх вирішення. *Формування ринкових відносин в Україні : збірник наукових праць*. 2022. № 2 (249). С. 75-81.

52. П. А. Методичні аспекти формування інвестиційного портфеля підприємств. *Економіка. Менеджмент. Бізнес. Державний університет телекомунікації*. 2019. № 2(28). С. 11-20.

53. Тимоць М. В., Стахів Г. І. Фінансові аспекти залучення іноземних інвестицій в умовах воєнного стану. *Фінанси, банківська справа та страхування*. 2023. Вип. 47. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-70> (дата звернення: 28.05.2025)

54. Ткаченко Ю. В. Методичні підходи до оцінки інвестиційної привабливості національної економіки. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=2343> (дата звернення: 28.05.2025)

55. Тофан І. М. Проблематика залучення інвестицій та їх податкового супроводу в Україні. *Український економічний часопис*. 2023. Вип. 1. С. 48-51.

56. Українські пивовари збільшили виробництво: зварено 140 млн декалітрів пива у 2024 році. URL: <https://landlord.ua/news/ukrayinski-pyvovary-zbilshyly-vyrobnytvo-zvareno-140-mln-dekalitriv-pyva-u-2024-roczі> (дата звернення: 28.05.2025)

57. Федченко Н. І. Основні критерії визначення інвестиційної привабливості суб'єктів економічних відносин. URL: <http://dspace.uabs.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/4305/1/fedchenko.pdf> (дата звернення: 28.05.2025)

58. Щербак А. В., Мужайло В. Д. Ринок пива в Україні: стан, проблеми, шляхи розбудови. *Наукові перспективи*. 2025. № 1(55). С. 1067-1078.

59. Ямкова В. С. Оцінка ефективності реалізації інвестиційної програми підприємства. Наукові здобутки молоді у вирішенні проблем харчування людства у XXI столітті: тези доп. 91-ї Міжнар. наук. конф. молодих учених, аспірантів і студентів. квітень 2025 р.

60. Ямкова В. С. Роль стартапів в інвестиційній програмі підприємства. Внесок молодих вчених у розбудову сучасного менеджменту підприємств: матеріали конф. Київ, листопад 2024 р.

61. The contribution made by beer to the European economy. The Brewers of Europe, 2024. URL: <https://brewersofeurope.eu/wp-content/uploads/2024/10/economic-report-web.pdf> (дата звернення: 28.05.2025)

62. Global status report on alcohol and health and treatment of substance use disorders. World Health Organization, 2024. URL: <https://www.who.int/publications/i/item/9789240096745> (дата звернення: 28.05.2025)

63. Global status report on alcohol and health 2018. World Health Organization, 2018. URL: <https://www.who.int/publications/i/item/9789241565639> (дата звернення: 28.05.2025)

64. Fugate R., Hebert C., Park K., Watson J. San Diego Craft Beer Industry Cluster. A Revolutionary Moment in the US Beer Industry. URL: <https://www.isc.hbs.edu/Documents/resources/courses/moc-course-at-harvard/pdf/student-projects/San%20Diego%20Beer%202016.pdf> (дата звернення: 28.05.2025)

65. Nielsen Global Beer Report 2023. URL: <https://www.nielsen.com/us/en/insights/reports/2023/global-beer-report.html> (дата звернення: 28.05.2025)

66. Top 10 Global Consumer Trends 2023. Euromonitor International URL: <https://go.euromonitor.com/white-paper-EC-2023-Top-10-Global-Consumer-Trends-EN.html> (дата звернення: 28.05.2025)

ДОДАТКИ

Додаток А

Дата звіту 09.06.2023
 Період 2022 рік, 12 міс
 Бухгалтер Наталія Ліва
 КАТОТТГ UA32140150010091295
 Кількість працівників 227

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

Актив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Необоротні активи Нематеріальні активи	1000	118.00	67.00
первісна вартість	1001	4 480.00	4 487.00
накопичена амортизація	1002	4 362.00	4 420.00
Незавершені капітальні інвестиції	1005	17 382.00	10 969.00
Основні засоби	1010	99 241.00	179 001.00
первісна вартість	1011	446 652.00	534 417.00
знос	1012	347 411.00	355 416.00
Інвестиційна нерухомість	1015	0.00	
первісна вартість	1016	0.00	
знос	1017	0.00	
Довгострокові біологічні активи	1020	0.00	
первісна вартість	1021	0.00	
накопичена амортизація	1022	0.00	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0.00	
інші фінансові інвестиції	1035	0.00	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0.00	
Відстрочені податкові активи	1045	0.00	
Гудвіл	1050	0.00	
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0.00	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0.00	
Інші необоротні активи	1090	0.00	
Усього за розділом I	1095	116 741.00	190 037.00
II. Оборотні активи Запаси	1100	65 381.00	92 001.00
Виробничі запаси	1101	35 663.00	59 325.00
Незавершене виробництво	1102	17 594.00	21 990.00
Готова продукція	1103	10 967.00	9 607.00
Товари	1104	1 157.00	1 079.00
Поточні біологічні активи	1110	0.00	
Депозити перестраховання	1115	0.00	
Векселі одержані	1120	0.00	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	23 193.00	24 401.00
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	0.00	
з бюджетом	1135	7 641.00	10 527.00
у тому числі з податку на прибуток	1136	0.00	
з нарахованих доходів	1140	0.00	
із внутрішніх розрахунків	1145	3 443.00	3 212.00
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1 825.00	3 926.00
Поточні фінансові інвестиції	1160	0.00	
Г роші та їх еквіваленти	1165	2 154.00	1 926.00
Готівка	1166	1.00	1.00
Рахунки в банках	1167	2 153.00	1 925.00

Витрати майбутніх періодів	1170	565.00	476.00
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0.00	
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0.00	
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0.00	
резервах незароблених премій	1183	0.00	
інших страхових резервах	1184	0.00	
Інші оборотні активи	1190	1 947.00	1 801.00
Усього за розділом II	1195	106 149.00	138 270.00
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0.00	
Баланс	1300	222 890.00	328 307.00

Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	20 000.00	20 000.00
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0.00	
Капітал у дооцінках	1405	968.00	968.00
Додатковий капітал	1410	0.00	
Емісійний дохід	1411	0.00	
Накопичені курсові різниці	1412	0.00	
Резервний капітал	1415	0.00	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	94 978.00	142 212.00
Неоплачений капітал	1425	0.00	
Вилучений капітал	1430	0.00	
Інші резерви	1435	0.00	
Усього за розділом I	1495	115 946.00	163 180.00
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0.00	
Пенсійні зобов'язання	1505	0.00	
Довгострокові кредити банків	1510	0.00	
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0.00	
Довгострокові забезпечення	1520	0.00	
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0.00	
Цільове фінансування	1525	0.00	
Благодійна допомога	1526	0.00	
Страхові резерви	1530	0.00	
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	0.00	
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0.00	
резерв незароблених премій	1533	0.00	
інші страхові резерви	1534	0.00	
Інвестиційні контракти	1535	0.00	
Призовий фонд	1540	0.00	
Резерв на виплату джек-поту	1545	0.00	
Усього за розділом II	1595	0.00	0.00
III. Поточні зобов'язання і забезпечення Короткострокові кредити банків	1600	0.00	
Векселі видані	1605	0.00	
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	56 193.00	
товари, роботи, послуги	1615	442.00	45 730.00
розрахунками з бюджетом	1620	6 794.00	15 763.00
у тому числі з податку на прибуток	1621	258.00	1 177.00
розрахунками зі страхування	1625	401.00	476.00
розрахунками з оплати праці	1630	1 580.00	1 746.00
за одержаними авансами	1635	5 312.00	5 311.00
за розрахунками з учасниками	1640	0.00	
із внутрішніх розрахунків	1645	26 426.00	84 284.00
за страховою діяльністю	1650	0.00	

Поточні забезпечення	1660	3 442.00	5 695.00
Доходи майбутніх періодів	1665	0.00	
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0.00	
Інші поточні зобов'язання	1690	6 354.00	6 122.00
Усього за розділом III	1695	106 944.00	165 127.00
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0.00	
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0.00	
Баланс	1900	222 890.00	328 307.00

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

Фінансові результати

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	609 041.00	367 464.00
Чисті зароблені страхові премії	2010		0.00
Премії підписані, валова сума	2011		0.00
Премії, передані у перестраховання	2012		0.00
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		0.00
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		0.00
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	457 674.00	273 979.00
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		0.00
Валовий: прибуток	2090	151 367.00	93 485.00
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		0.00
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		0.00
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		0.00
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		0.00
Інші операційні доходи	2120	21 999.00	47 959.00
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		0.00
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		0.00
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123		0.00
Адміністративні витрати	2130	24 821.00	24 709.00
Витрати на збут	2150	46 739.00	54 637.00
Інші операційні витрати	2180	34 162.00	55 367.00
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		0.00
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		0.00
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	67 644.00	6 731.00
Дохід від участі в капіталі	2200		0.00
Інші фінансові доходи	2220		1.00
Інші доходи	2240	175.00	4 320.00
Дохід від благодійної допомоги	2241		0.00
Фінансові витрати	2250	6 271.00	3 417.00
Втрати від участі в капіталі	2255		0.00
Інші витрати	2270	3 567.00	2 102.00
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		0.00
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	57 981.00	5 533.00
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-10 747.00	-1 383.00
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		0.00
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	47 234.00	4 150.00

Сукупний дохід

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		0.00
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		0.00
Накопичені курсові різниці	2410		0.00
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		0.00
Інший сукупний дохід	2445		0.00
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0.00	0.00
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		0.00
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0.00	0.00
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	47 234.00	4 150.00

Елементи операційних витрат

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Матеріальні затрати	2500	441 723.00	283 501.00
Витрати на оплату праці	2505	54 560.00	50 992.00
Відрахування на соціальні заходи	2510	11 850.00	10 734.00
Амортизація	2515	8 806.00	7 719.00
Інші операційні витрати	2520	43 133.00	36 968.00
Разом	2550	560 072.00	389 914.00

Додаток Б

Дата звіту 07.06.2024
 Період 2023 рік, 12 міс
 Бухгалтер Ліва Наталія Сергіївна
 КАТОТТГ UA32140150010091295
 Кількість працівників 259

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

Актив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Необоротні активи Нематеріальні активи	1000	67.00	165.00
первісна вартість	1001	4 487.00	4 798.00
накопичена амортизація	1002	4 420.00	4 633.00
Незавершені капітальні інвестиції	1005	10 969.00	1 875.00
Основні засоби	1010	179 001.00	178 422.00
первісна вартість	1011	534 417.00	553 814.00
знос	1012	355 416.00	375 392.00
Інвестиційна нерухомість	1015	0.00	
первісна вартість	1016	0.00	
знос	1017	0.00	
Довгострокові біологічні активи	1020	0.00	
первісна вартість	1021	0.00	
накопичена амортизація	1022	0.00	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0.00	
інші фінансові інвестиції	1035	0.00	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0.00	
Відстрочені податкові активи	1045	0.00	
Гудвіл	1050	0.00	
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0.00	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0.00	
Інші необоротні активи	1090	0.00	
Усього за розділом I	1095	190 037.00	180 462.00
II. Оборотні активи Запаси	1100	92 001.00	105 547.00
Виробничі запаси	1101	59 325.00	53 128.00
Незавершене виробництво	1102	21 990.00	23 872.00
Готова продукція	1103	9 607.00	27 595.00
Товари	1104	1 079.00	952.00
Поточні біологічні активи	1110	0.00	
Депозити перестраховання	1115	0.00	
Векселі одержані	1120	0.00	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	24 401.00	22 968.00
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	0.00	
з бюджетом	1135	10 527.00	9 752.00
у тому числі з податку на прибуток	1136	0.00	
з нарахованих доходів	1140	0.00	
із внутрішніх розрахунків	1145	3 212.00	307.00
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	3 926.00	15 764.00
Поточні фінансові інвестиції	1160	0.00	
Гроші та їх еквіваленти	1165	1 926.00	1 852.00
Готівка	1166	1.00	1.00
Рахунки в банках	1167	1 925.00	1 851.00
Витрати майбутніх періодів	1170	476.00	541.00
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0.00	

у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0.00	
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0.00	
резервах незароблених премій	1183	0.00	
інших страхових резервах	1184	0.00	
Інші оборотні активи	1190	1 801.00	507.00
Усього за розділом II	1195	138 270.00	157 238.00
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0.00	
Баланс	1300	328 307.00	337 700.00

Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	20 000.00	20 000.00
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0.00	
Капітал у дооцінках	1405	968.00	968.00
Додатковий капітал	1410	0.00	
Емісійний дохід	1411	0.00	
Накопичені курсові різниці	1412	0.00	
Резервний капітал	1415	0.00	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	142 212.00	200 196.00
Неоплачений капітал	1425	0.00	
Вилучений капітал	1430	0.00	
Інші резерви	1435	0.00	
Усього за розділом I	1495	163 180.00	221 164.00
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0.00	
Пенсійні зобов'язання	1505	0.00	
Довгострокові кредити банків	1510	0.00	
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0.00	
Довгострокові забезпечення	1520	0.00	
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0.00	
Цільове фінансування	1525	0.00	
Благодійна допомога	1526	0.00	
Страхові резерви	1530	0.00	
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	0.00	
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0.00	
резерв незароблених премій	1533	0.00	
інші страхові резерви	1534	0.00	
Інвестиційні контракти	1535	0.00	
Призовий фонд	1540	0.00	
Резерв на виплату джек-поту	1545	0.00	
Усього за розділом II	1595	0.00	0.00
III. Поточні зобов'язання і забезпечення Короткострокові кредити банків	1600	0.00	
Векселі видані	1605	0.00	
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0.00	
товари, роботи, послуги	1615	45 730.00	23 797.00
розрахунками з бюджетом	1620	15 763.00	14 846.00
у тому числі з податку на прибуток	1621	1 177.00	4 308.00
розрахунками зі страхування	1625	476.00	653.00
розрахунками з оплати праці	1630	1 746.00	1 919.00
за одержаними авансами	1635	5 311.00	2 275.00
за розрахунками з учасниками	1640	0.00	
із внутрішніх розрахунків	1645	84 284.00	58 685.00
за страховою діяльністю	1650	0.00	
Поточні забезпечення	1660	5 695.00	6 172.00
Доходи майбутніх періодів	1665	0.00	

Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0.00	
Інші поточні зобов'язання	1690	6 122.00	8 189.00
Усього за розділом III	1695	165 127.00	116 536.00
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0.00	
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0.00	
Баланс	1900	328 307.00	337 700.00

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

Фінансові результати

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	796 562.00	609 041.00
Чисті зароблені страхові премії	2010		0.00
Премії підписані, валова сума	2011		0.00
Премії, передані у перестраховання	2012		0.00
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		0.00
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		0.00
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	626 983.00	457 674.00
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		0.00
Валовий: прибуток	2090	169 579.00	151 367.00
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		0.00
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		0.00
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		0.00
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		0.00
Інші операційні доходи	2120	40 857.00	21 999.00
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		0.00
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		0.00
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123		0.00
Адміністративні витрати	2130	35 784.00	24 821.00
Витрати на збут	2150	48 422.00	46 739.00
Інші операційні витрати	2180	53 794.00	34 162.00
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		0.00
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		0.00
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	72 436.00	67 644.00
Дохід від участі в капіталі	2200		0.00
Інші фінансові доходи	2220	1.00	0.00
Інші доходи	2240	335.00	175.00
Дохід від благодійної допомоги	2241		0.00
Фінансові витрати	2250		6 271.00
Втрати від участі в капіталі	2255		0.00
Інші витрати	2270	24.00	3 567.00
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		0.00
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	72 748.00	57 981.00
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-14 692.00	-10 747.00
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		0.00
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	58 056.00	47 234.00

Сукупний дохід

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
-------------	-----------	-----------------------------	---

Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		0.00
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		0.00
Накопичені курсові різниці	2410		0.00
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		0.00
Інший сукупний дохід	2445		0.00
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0.00	0.00
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		0.00
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0.00	0.00
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	58 056.00	47 234.00

Елементи операційних витрат

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Матеріальні затрати	2500	602 855.00	441 723.00
Витрати на оплату праці	2505	77 248.00	54 560.00
Відрахування на соціальні заходи	2510	16 640.00	11 850.00
Амортизація	2515	22 250.00	8 806.00
Інші операційні витрати	2520	27 456.00	43 133.00
Разом	2550	746 449.00	560 072.00

Додаток В

Дата звіту 18.03.2025
 Період 2024 рік, 12 міс
 Бухгалтер Ліва Наталія Сергіївна
 КАТОТТГ UA32140150010091295
 Кількість працівників 283

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

Актив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Необоротні активи Нематеріальні активи	1000	165.00	29.00
первісна вартість	1001	4 798.00	4 856.00
накопичена амортизація	1002	4 633.00	4 827.00
Незавершені капітальні інвестиції	1005	1 875.00	19 663.00
Основні засоби	1010	178 422.00	179 204.00
первісна вартість	1011	553 814.00	578 020.00
знос	1012	375 392.00	398 816.00
Інвестиційна нерухомість	1015	0.00	
первісна вартість	1016	0.00	
знос	1017	0.00	
Довгострокові біологічні активи	1020	0.00	
первісна вартість	1021	0.00	
накопичена амортизація	1022	0.00	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0.00	
інші фінансові інвестиції	1035	0.00	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0.00	
Відстрочені податкові активи	1045	0.00	
Гудвіл	1050	0.00	
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0.00	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0.00	
Інші необоротні активи	1090	0.00	
Усього за розділом I	1095	180 462.00	198 896.00
II. Оборотні активи Запаси	1100	105 547.00	155 448.00
Виробничі запаси	1101	53 128.00	84 594.00
Незавершене виробництво	1102	23 872.00	29 718.00
Готова продукція	1103	27 595.00	40 002.00
Товари	1104	952.00	1 134.00
Поточні біологічні активи	1110	0.00	
Депозити перестраховання	1115	0.00	
Векселі одержані	1120	0.00	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	22 968.00	24 184.00
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	0.00	
з бюджетом	1135	9 752.00	13 827.00
у тому числі з податку на прибуток	1136	0.00	
з нарахованих доходів	1140	0.00	
із внутрішніх розрахунків	1145	307.00	9 576.00
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	15 764.00	18 664.00
Поточні фінансові інвестиції	1160	0.00	
Г роші та їх еквіваленти	1165	1 852.00	9 876.00
Готівка	1166	1.00	3.00
Рахунки в банках	1167	1 851.00	9 873.00
Витрати майбутніх періодів	1170	541.00	524.00
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0.00	

у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0.00	
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0.00	
резервах незароблених премій	1183	0.00	
інших страхових резервах	1184	0.00	
Інші оборотні активи	1190	507.00	486.00
Усього за розділом II	1195	157 238.00	232 585.00
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0.00	
Баланс	1300	337 700.00	431 481.00

Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	20 000.00	20 000.00
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0.00	
Капітал у дооцінках	1405	968.00	26 121.00
Додатковий капітал	1410	0.00	
Емісійний дохід	1411	0.00	
Накопичені курсові різниці	1412	0.00	
Резервний капітал	1415	0.00	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	200 196.00	328 850.00
Неоплачений капітал	1425	0.00	
Вилучений капітал	1430	0.00	
Інші резерви	1435	0.00	
Усього за розділом I	1495	221 164.00	374 971.00
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0.00	
Пенсійні зобов'язання	1505	0.00	
Довгострокові кредити банків	1510	0.00	
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0.00	
Довгострокові забезпечення	1520	0.00	
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0.00	
Цільове фінансування	1525	0.00	
Благодійна допомога	1526	0.00	
Страхові резерви	1530	0.00	
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	0.00	
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0.00	
резерв незароблених премій	1533	0.00	
інші страхові резерви	1534	0.00	
Інвестиційні контракти	1535	0.00	
Призовий фонд	1540	0.00	
Резерв на виплату джек-поту	1545	0.00	
Усього за розділом II	1595	0.00	0.00
III. Поточні зобов'язання і забезпечення Короткострокові кредити банків	1600	0.00	
Векселі видані	1605	0.00	
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0.00	
товари, роботи, послуги	1615	23 797.00	1 126.00
розрахунками з бюджетом	1620	14 846.00	18 550.00
у тому числі з податку на прибуток	1621	4 308.00	7 629.00
розрахунками зі страхування	1625	653.00	1 177.00
розрахунками з оплати праці	1630	1 919.00	2 941.00
за одержаними авансами	1635	2 275.00	2 275.00
за розрахунками з учасниками	1640	0.00	
із внутрішніх розрахунків	1645	58 685.00	16 695.00
за страховою діяльністю	1650	0.00	
Поточні забезпечення	1660	6 172.00	7 237.00
Доходи майбутніх періодів	1665	0.00	

Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0.00	
Інші поточні зобов'язання	1690	8 189.00	6 509.00
Усього за розділом III	1695	116 536.00	56 510.00
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0.00	
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0.00	
Баланс	1900	337 700.00	431 481.00

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

Фінансові результати

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1 224 708.00	796 562.00
Чисті зароблені страхові премії	2010		0.00
Премії підписані, валова сума	2011		0.00
Премії, передані у перестраховання	2012		0.00
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		0.00
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		0.00
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	950 851.00	626 983.00
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		0.00
Валовий: прибуток	2090	273 857.00	169 579.00
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		0.00
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		0.00
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		0.00
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		0.00
Інші операційні доходи	2120	19 995.00	40 857.00
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		0.00
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		0.00
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123		0.00
Адміністративні витрати	2130	51 937.00	35 784.00
Витрати на збут	2150	58 493.00	48 422.00
Інші операційні витрати	2180	25 829.00	53 794.00
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		0.00
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		0.00
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	157 593.00	72 436.00
Дохід від участі в капіталі	2200		0.00
Інші фінансові доходи	2220	53.00	1.00
Інші доходи	2240	3 817.00	335.00
Дохід від благодійної допомоги	2241		0.00
Фінансові витрати	2250		0.00
Втрати від участі в капіталі	2255		0.00
Інші витрати	2270	3 739.00	24.00
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		0.00
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	157 724.00	72 748.00
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-29 070.00	-14 692.00
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		0.00
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	128 654.00	58 056.00

Сукупний дохід

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
-------------	-----------	-----------------------------	---

Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		0.00
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		0.00
Накопичені курсові різниці	2410		0.00
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		0.00
Інший сукупний дохід	2445	25 153.00	0.00
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	25 153.00	0.00
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		0.00
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	25 153.00	0.00
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	153 807.00	58 056.00

Елементи операційних витрат

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Матеріальні затрати	2500	900 692.00	602 855.00
Витрати на оплату праці	2505	102 008.00	77 248.00
Відрахування на соціальні заходи	2510	21 768.00	16 640.00
Амортизація	2515	24 325.00	22 250.00
Інші операційні витрати	2520	42 083.00	27 456.00
Разом	2550	1 090 876.00	746 449.00

Копія виступу тез на конференції

РОЛЬ СТАРТАПІВ В ІНВЕСТИЦІЙНІЙ ПРОГРАМІ ПІДПРИЄМСТВА

Вікторія Ямкова

Національний університет харчових технологій, м. Київ, Україна

Сьогодні компанії все частіше включають стартапи в свої інвестиційні програми, що дозволяє їм адаптуватися до швидко змінних умов ринку, розширювати горизонти інновацій і стати більш конкурентоспроможними. Стартапи — це не просто нові компанії з інноваційними проектами; вони також можуть бути стратегічними партнерами, які можуть пришвидшити розвиток великих компаній за допомогою впровадження нових технологій, товарів і послуг. Інвестиції в стартапи є важливою частиною стратегії бізнесу, оскільки вони дозволяють отримати доступ до потенціалу інновацій, який важко розвинути в традиційних організаційних рамках.

170

Стартапи є дуже ризикованими та гнучкими, що дозволяє їм швидко тестувати нові ідеї та адаптуватися до змін у ринковому середовищі. Вони використовують інноваційний підхід до вирішення проблем і часто використовують передові технології, які традиційні підприємства або ще не опанували, або не можуть впровадити так швидко через велику бюрократію та консервативні підходи до управління. Підприємства, які включають стартапи в свою інвестиційну програму, можуть отримати конкурентну перевагу, скорочуючи час виходу нових продуктів на ринок і оптимізуючи витрати на дослідження та розробки [1].

Доступ до інновацій є важливою частиною участі стартапів в інвестиційній програмі підприємства. Дослідницькі підрозділи великих компаній часто обмежені ресурсами та часто використовують традиційні методи розробки нових продуктів. На відміну від цього, стартапи постійно прагнуть інновацій і розробляють унікальні рішення для незадоволених потреб ринку. Залучення стартапів до інвестиційної програми дозволяє компаніям тестувати нові ідеї. Підприємства можуть вибірково підтримувати найперспективніші технології, що сприяє швидкому впровадженню технологічних змін, а також мінімізує фінансові ризики [1].

Оптимізація витрат також є важливим компонентом. Підприємства традиційного типу, які прагнуть самостійно створювати інновації, часто стикаються з високими витратами на науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи (НД ДКР). Інвестування у стартапи дозволяє знизити ці витрати, оскільки ці компанії зазвичай використовують більш гнучкі та економічно ефективні бізнес-моделі, що дозволяє їм пропонувати інноваційні продукти за нижчою ціною. Інвестиції в стартапи зазвичай мають чіткіші обмеження та можуть бути припинені на ранніх стадіях у разі невдачі, що дозволяє підприємствам знизити ризик втрати через невдалі інвестиції в НД ДКР.

171

Великі підприємства можуть втратити від нових бізнес-моделей, які пропонують стартапи. Стартапи, наприклад, часто використовують тактику «м'якого запуску», також відому як «легкий запуск», коли продукт випускається на обмеженому ринку для тестування та вдосконалення перед масштабним запуском. Ця стратегія підвищує ймовірність успішного запуску продукту на великому ринку, одночасно знижуючи ризики. Підприємства, які інвестують у стартапи, можуть не лише навчитися застосовувати такі стратегії, але й використовувати їх для впровадження власних інновацій, збільшуючи свою конкурентну перевагу та знижуючи операційні ризики [3].

Стартапи стають життєво важливими стратегічними інструментами для великих компаній у різних сферах, від технологій до фінансових послуг. Наприклад, Google Ventures, венчурний фонд, часто інвестує в стартапи. Її інвестиція в британський стартап зі штучного інтелекту DeepMind є одним із її найвідоміших прикладів. Стартап спеціалізується на розробці алгоритмів для обробки великих даних і розробці систем машинного навчання. Google інвестував у цей стартап, отримавши доступ до передових AI-технологій і зрештою інтегрував ці рішення у свої продукти та сервіси, такі як пошукова система та система рекомендацій YouTube. У результаті цієї інтеграції компанія змогла значно покращити свої продукти та зміцнити своє лідерство у сфері штучного інтелекту.

Стартапи також можуть привабити талановитих фахівців, які люблять працювати в динамічному середовищі, де вони можуть реалізувати свої ідеї. Через складні внутрішні процедури та складну ієрархію великим компаніям важко залучати таких експертів. Підприємства, які інвестують у стартапи, отримують доступ до передових знань і талантів, які можуть допомогти розвинути внутрішні компетенції компанії. Це дозволяє створювати кадровий резерв, який розуміє поточні ринкові тенденції та технологічні інновації. [2]

Фінансовий сектор також цікавиться інвестиціями в стартапи. Наприклад, JPMorgan Chase активно підтримує стартапи у фінансових технологіях. Інвестування в стартап Plaid, який розробляє платформи для

обміну фінансовими даними між різними програмами, є прикладом цього. JPMorgan Chase отримала можливість інтегрувати передові фінтех-рішення у свої банківські сервіси, покращивши досвід клієнтів і скоротивши час, необхідний для розробки власних технологій, завдяки цій інвестиції. Таким чином, банк зміг надати клієнтам сучасні цифрові продукти, не вкладаючи великих грошей у власні дослідження та розробки, а просто адаптуючи свої продукти до потреб стартапу.

Матеріали 91-ї Міжнародної наукової конференції молодих учених, аспірантів і студентів "Наукові здобутки молоді – вирішенню проблем харчування людства у XXI столітті", 7–11 квітня 2025 р. – Київ: НУХТ. – Ч.3.

31. Оцінка ефективності реалізації інвестиційної програми підприємства

Вікторія Ямкова

Національний університет харчових технологій, Київ, Україна

Вступ. Існує необхідність не лише у формуванні якісної інвестиційної програми, а й у чіткій системі її оцінки – як до початку впровадження, так і в процесі реалізації та після завершення. Оцінка ефективності реалізації інвестиційної програми дає змогу виявити, наскільки результативним було вкладення коштів, чи досягнуті очікувані економічні та стратегічні цілі, а також які корективи потрібно внести у майбутні програми.

Матеріали і методи. Використовувалися теоретичні та практичні матеріали з відкритих джерел: монографії, наукові статті, економічна література. Методологічну основу дослідження склали загальнонаукові та спеціальні методи аналізу: аналіз і синтез, абстрагування та узагальнення, системний підхід.

Результати. Одним із важливих етапів управління інвестиційною діяльністю є оцінка ефективності інвестиційної програми. Підприємства отримують можливість оперативно виявити ризики, приймати обґрунтовані рішення щодо доцільності інвестування та оцінювати результативність уже реалізованих проєктів. Фінансові результати, досягнення стратегічних цілей, вплив на ринкову позицію, прогрес у техніці, екологічна та соціальна відповідальність підприємства – це все елементи, які потрібно використовувати для визначення ефективності.

У процесі оцінки ефективності інвестиційної програми підприємства особливу увагу приділяють кількісним показникам, які дозволяють об'єктивно оцінити доцільність вкладення коштів та спрогнозувати фінансові результати. Одним із найважливіших індикаторів є чиста приведена вартість (NPV), яка визначається як різниця між дисконтованими доходами і витратами, пов'язаними з реалізацією інвестиційного проєкту. Якщо цей показник є додатним, інвестиція вважається обґрунтованою, оскільки свідчить про приріст вартості підприємства внаслідок здійснення інвестування. Ще одним важливим показником є внутрішня норма рентабельності (IRR), яка відображає рівень дохідності проєкту. Вона визначається як така ставка дисконту, за якої чиста приведена вартість дорівнює нулю. Іншими

словами, це максимальна вартість капіталу, яку може витримати проєкт без втрати ефективності. Якщо IRR перевищує середньозважену вартість капіталу (WACC), проєкт вважається прийнятним для реалізації [1].

Висновки. Важливим є системний підхід до оцінки ефективності реалізації інвестиційної програми підприємства. Така оцінка є не лише фінансовим інструментом, а й елементом стратегічного управління, який дозволяє забезпечити довгостроковий розвиток підприємства, підвищення його конкурентоспроможності та стійкості до змін у зовнішньому середовищі.

Література

1. Дідур К.М. Сутність інвестиційної діяльності та методи визначення її ефективності. *Інвестиції: практика та досвід: наук.-практ. журн.* 2023. № 5. С. 66-73. URL: <https://nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/1194>.

Науковий керівник – доц. Стахурська С.А.